Hayat sigortaları hakkında yeni bir kararname çıktı

AKŞAM

MÜJDE!
ÇINARALTI
23 Mayıs Cumartesi Çıkıyor.

Sene 24 — No. 8465 — Fiati her yerde 5 kuruş CUMARTESİ 16 Mayıs 1942 Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Berline göre

Almanlar Kerçin yakınına vardılar

Ruslar, 24 kilometreyi geçmeyen iki küçük sahayı tutuyorlar

Harkof bölgesinde muharebeler devam ediyor ve 145 Rus tanki tahrip edildi

Berlin 15 (A.A.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği: Kırımda düşmanı takibeden Alman ve Rumen teşkilleri düşmanın Kerç şehrini işgal eden tepelerdeki mukavemetini kırdıktan sonra Kerç yakınına gelmiş bulunmaktadırlar. Harkof kesimindeki savaşlar devam etmektedir. Bu savaşlar esnasında düşmanın şimdiye kadar 145 tankı tahribedilmiştir. Savaş ve stuka tayyarelerinden mürekkep kuvvetli teşkiller Sovyetlerin tank topluluklarını, top mevzilerini ve malzeme kollarını yoketmişlerdir.

Volkof cephesinde bir düşman grupu günlerce süren savaşlardan sonra ordu ve hücum kıtası teşkilleri tarafından kuşatılmış ve yokedilmiştir. Sovyetler, bu hareket esnasında Bin esir 3500 den fazla ölü vermişler, altı tank, 119 bomba topu, 202 mitralyöz ve çok miktarda malzeme kaybetmişlerdir. Alman ve Macar kıtalarile inzibat teşkilleri son günlerde cephe gerisindeki bölgelerde iyi müsellâh bir çok Bolşevik çetelerini yoketmişlerdir.

Buz denizi sahilinde karaya çıkarılan bir Sovyet deniz kuvveti şiddetli savaşlardan sonra yokedilmiştir. Sovyetler deniz yolu ile çekilmeğe mecbur edilmişler, muharebe meydanında iki binden fazla ölü ve büyük miktarda ağır ve hafif silâh bırakmışlardır.

Doğu cephesinde dün düşmanın 65 uçağı tahribedilmiştir.

Kerç yarımadasına ihata hareketi nasıl yapıldı?

Ukrayna cephesi 15 (A.A.) — Kerç ve Taki'nin çember içine alınmasile neticelenen hareket iki safhada cereyan etmiştir. Marienthal'ın şarkından ilerleyen kuvvetli bir motörlü kol 13 mayıs akşamı Kerç boğazına kadar gelerek burada şimale ve cenuba doğru mevzilerini tahkim etmiştir.

Yarımadanın topografya mihverine hemen muvazi bir cephe işgal eden bu kola mensup iyice silâhlandırılmış münferit teşkiller şimal ve cenup istikametlerinde tazyikler yapmışlardır. Bu müddet içinde Marienthal'in şarkındaki amudî hatta bulunan müttefik kıtaları şarka doğru ilerlemekte idiler. Bu suretle ihdas edilen iki bölge biraz sonra işgal edilmiş ve ilk Alman teşkilleri sabahın saat 3 üne doğru Takil'e girmişlerdir. İki saat sonra şiddetli bir topçu bombardımanı neticesinde Alman hücum teşkillerinin Kerç şehrinin dış mahallelerine vardıkları ve yeni Kale'de kuvvetli bir mukavemet merkezi vücuda getirdikten sonra şimalde bir cep teşkil ettikleri öğrenilmiştir. Cenuptaki bölge dün öğleden evvel Alman hatlarının yanlarını bombardıman eden Sovyet Karadeniz filosunun bu hareketi üzerine desteklenmiştir. Muharebeler devam etmekte ve general Kozlof kumandasındaki Sovyet kıtaları anudane bir mukavemet göstermektedirler. Yarımadanın müdafaası için kullanılmalarına hacet kalmıyan Rus birliklerinin tahliye hareketleri başlamış ise de bu hareketler dağınık bir şekilde yapılmakta çünkü Alman tayyareleri yarımadanın şark sahili üzerinde toplanmış olan kıtalarla nakliye gemilerini durmadan bombalamaktadırlar. 12 mayıs gecesi ve 13 mayıs günü yağan yağmurlar yarımadanın ikinci kısmının işgalini biraz güçleştirmiştir. Bir Alman membaından alınan haberlere göre, şimdi müttefik kuvvetler yarımadanın şark sahili boyunda üç kesim işgal etmektedirler. Rus kıtaları mec-

(Devamı sahife 2. sütun 6 da)

Hava şehitlerimiz

Dün yurdun her tarafında aziz şehitlerimiz için ihtifal yapıldı

Her sene olduğu gibi, dün de kahraman hava şehitlerimiz için yurdun her tarafında ihtifal töreni yapılmıştır. İhtifale saat 14 de Fatihteki Tayyare parkında askerî müzikanın çaldığı İstiklâl marşile başlanmıştır. Merasim komutanı, kısa bir hitabe ile merasimde bulunanları, aziz hava şehitlerimizi selâmlamağa davet etmiş, bir borozanın Ti işareti üzerine de herkes ihtiram vaziyetini almıştır. Bu anda Fatih parkında, Bayezit ve Galata kulelerinde resmî ve hususi müesseselerdeki bayraklar yarıya indirilmiştir. Bir dakika sonra komutanın işaretile ikinci bir Ti işareti verilmiş ve selâm vaziyeti bitmiştir

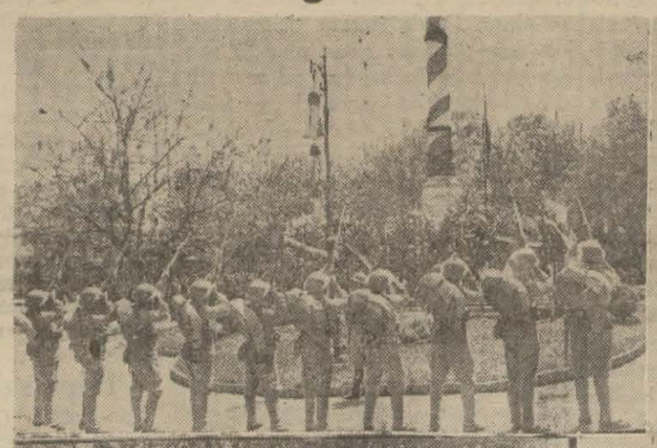

Dün Fatih parkında, hava şehitlerinin hâtıralarını anmak için yapılan merasimden birkaç enstantane

Müteakiben ordu namına üstteğmen Ahmet Akbaş, Hava Kurumu namına bayan Hasene Ilgaz, Şehir Meclisi namına B. Cemaleddin Fazıl, Üniversite namına da B. Avni nutuklar söylemişler ve aziz şehitlerin hâtıralarını anmışlardır.

Nutuklardan sonra müzika matem marşını çalmış bir müfreze asker havaya üç el ateş açmıştır. Merasime, muntazam bir geçit resmi ile son verilmiştir.

Ankarada

Ankara 15 (Telefonla) — Bugün Ulus meydanında, şehit tayyarecilerimiz için bir ihtifal töreni yapılmıştır. Törene saat 11 de atılan topla başlanmış, taziz selâmını müteakip Riyaseticümhur bandosu matem havası çalmıştır. Genç bir tayyarecimiz ordu namına, bayan Meliha Avni ve Naşit Hakkı Uluğ da Tayyare Cemiyeti namına nutuklar söylemişlerdir. Âbideye bir çok çelenkler konmuştur.

Cebecideki şehitlik ziyaret olunarak törene son verilmiştir.

Büyük Millet Meclisi reisi B. Abdülhalik Renda, Vekiller, Cümhuriyet Halk Partisi erkânı, askerî müfreze ve talebeler hazır bulunmuştur.

Edirnede

Edirne 15 (Telefonla) — Hava şehitleri ihtifali Selimiye'de yapıldı. Nutuklar söylendi, Şehitliğe çelenkler kondu.

941 den kalanlarla 942 yılı hububatına hükûmetçe el kondu

Müstahsile, beher nüfus için aylık 20 kilo ekmeklik ve yemeklik hububat bırakılacaktır

Ankara 15 (Telefonla) — Bugünkü Resmî Gazetede çıkan bir kararnameye göre, Millî korunma kanununa müsteniden memleket dahilinde gerek 941 yılı mahsulünden olup henüz elkonulmamış bulunan, gerek 942 yılı zarfında istihsal edilen ve müstahsilin yemeklik, tohumluk ve yemlik ihtiyacından gayri bütün buğday, çavdar, mahlût, mısır, her nevi darı, kaplıca, yulaf ve arpa mahsulüne hükûmetçe elkonmuştur. Ticaret Vekâleti lüzum gördüğü yerleri, lüzum gördüğü zaman elkoyma hükmünden istisna edebilir.

Ayda beher nüfusa üstüste vasatî olarak 20 kilo ekmeklik ve yemeklik hububat, müstahsilin vesaitine ve iktidarına göre ekebileceği tohumluk hububat, büyük, küçük başhayvan sayısına göre, Ticaret Vekâletince tespit edilecek senelik yemlik hububat verilir.

Hububat rekoltesinin ve elkoyma hükmüne tâbi hububat miktarının tahmini tarlada ve tespiti harmanda yapılır. Tahmin ve tespit işi Ticaret ve Ziraat Vekâletleri tarafından müştereken hazırlanarak talimatname esaslarına göre valilerin nezaret ve mesuliyetleri altında yapılır. Diğer maddeler de bu cihetlerin köylerde hangi esaslara göre tespit edileceğine dairdir.

Köy ihtiyar heyetleri, kır bekçileri, jandarma ve zabıta kuvvetleri tespit ve elkoyma işlerile vazifelendirilir ve lüzum görülen ahvalde yardım etmekle mükelleftirler.

Toprak mahsulleri ofisi mübayaaya yetişmeyen veya teşkilât yapılmasına imkân olmıyan yerlede köy mübayaalarının zahireci birlikleri marifetile yaptırılmasına Ticaret Vekâleti mezundur. Zahireci birlikleri alacakları malların parasını derhal yerinde köylülere ödemek mecburiyetindedirler. Bunlar ancak kendilerine ayrılan sahalar dahilinde mübayaatta bulunabileceklerdir. Bunlar tarafından mübayaa edilecek hububat altmış tonu bulduğu takdirde kendilerine, mal yüzde beşten fazla ecnebi maddeyi ihtiva etmemek şartile yüzd beş kadar pirim verilebilir. Satın alınacak hububatın mübayaa ve kalem işlerinin çabuk olması için ve mübayaa edilen malın açık sahalarda bırakılmaması için Ticaret Vekâleti lüzum göreceği yerlerde, Toprak mahsulleri ofisi veya Ziraat bankası muvakkat veya daimî alım teşkilâtı vücuda getirebilecektir. Lüzum görülürse valiler tarafından bu maksatla paraları verilmek suretile tartı ve ölçülere elkonabilir. İşler bitince bu vesait aşınma payı çıktıktan sonra tercihan eski sahiplerine bedeli mukabilinde tekrar iade edilebilir.

Valilerce tespit olunacak mahallî ihtiyaç fevkindeki mabedler veya devlete ait sair mümasil binalar münhasıran zahire ve hububat iddiharı için ofis veya Ziraat bankası tarafından talep vukubulunca bunların emrine verilir

Alıcılar ile mal sahipleri arasında hâdise olan ihtilâflar valinin tensibedeceği bir komisyon tarafından nihaî olarak halledilir. Elkonan hububatın her nerede olursa olsun mübayaası borsa kaydına ve rüsumuna tâbi değildir. Bu kararın icabettirdiği masraflar, karşılamak üzere iki yüz elli bin lira tahsisat verilmiştir.

B. Rauf Orbay

İngiliz Başvekili ve refikası şerefine bir ziyafet verdi

Londra 15 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi B. Rauf Orbay, dün Bay ve Bayan Churchill şerefine bir öğle yemeği vermiştir. Yemek, gayri resmî olmuş, nutuk söylenmemiştir.

Davetliler arasında Hindistan nazırı ile Bayan Amery, İstihbarat nazırı Brenden Bracken, İngilterenin eski Türkiye büyük elçisi Percy Loraine ve lady Loraine, protokol şefi sir John Monck ve Hariciye nazırlığı daimî sekreteri sir Alexsander Kadogan'ın refikası lady Theodosia bulunuyordu.

Bayrak koşusu

Bayrak tezahürler içinde Tokattan Sivasa getirildi

Tokat 15 (Akşam) — Bayrak koşusunu takibeden muhabirimiz bildiriyor: Sabahın alaca karanlığına rağmen sokaklara dökülen yüzlerce Turhallının coşkun tezahüratı arasında (Atatürkten İsmet İnönüne) sembolünü taşıyan bayrağı alarak yola çıktık. Yol güzergâhındaki köylüler davullar ve zurnalarla atletleri karşılıyorlar. Saat sekizde Tokata girdik. Atatürk anıtının bulunduğu yerde başta vali İzzettin Çağpar ve Kars mebusu Zihni Orhun olduğu halde kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılandık. Artovaya doğru yolumuza devam ediyoruz.

Artova 15 (Akşam) — Saat dokuz. Atletler Sıvasa doğru yola çıktılar. Bayrağı teslim alan Artova atletleri Sıvas hududuna kadar götürecekleri kıymetli armağanı derin bir hürmet ve sessizlik içinde taşımaktadır. Saat 12 de bayrak Sıvas atletlerine verildi.

Meksikanın mihvere harb ilân etmesi muhtemel

Meksiko 16 (A.A.) — Meksikanın mihver devletlerine harb ilân eylemesi muhtemeldir.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Kerç'te imha harekâtı devamda

Rus motörlü kuvvetleri Kerç şehrinin şarkında tahribedildi

Vichy 16 (A.A.) — Kerç boğazı muharebesi ikinci safhasına, yani takip ve imha safhasına girmiştir.

Ruslardan alınan esir ve ganimet mikdarı mütemadiyen artıyor. Kerçin etrafındaki tepelerde düşmanın mukavemeti kırılmıştır. Alman tayyareleri çok alçaktan uçarak Rus kuvvetlerini bombalamakta ve mitralyöz ateşine tutmaktadır.

Geri çekilen Rus motörlü kuvvetleri Kerç şehrinin şarkında Delta Monskada Alman tayareleri tarafından tahribedilmiştir.

Timoçenkonun Harkof cephesinde yaptığı taarruz müttefikler tarafından tardedilmiştir.

Berlin 16 (A.A.) — Kerç yarımadasında Alman taarruzu inkişaf etmektedir. Donetz kesiminde ardarda dalgalar halinde hücumlar yapılmaktadır. Şimalde mühimmat götüren iki tren tahribedilmiştir. Kola'da 10.000 tonilâtoluk bir gemiye 5 bomba isabet etmiştir.

Londra 16 (Radyo saat 8,15 de) — Dün gece yarısı Moskovada neşredilen resmî Rus tebliği:

Dün Kerçte, anudane muharebeler devam etmiştir.

Harkof cephesinde kıtaatımız taarruzlarına devam etmşilerdir. Diğer cephelerde bildirilecek bir şey yoktur.

Çine hava yolile yardım

Yakında bu nakliyat eski dereceyi bulacak

Londra 16 (A.A.) — Çine hava yoliyle yardım edilmektedir. Çin elçisi hava yoliyle Çine yapılmakta olan nakliyatın, Birmanya yoliyle yapılmış olan sevkiyat derecesine yükseleceği günün uzak olmadığını söylemiştir. Yeni kara yolu da yapılmaktadır. B. Roosevelt, Birleşik Amerikanın ordu ihtiyaçları için nakliye tayyarelerini kontrolü altına aldığını beyan eylemiştir.

İskenderiye limanında yangınlar çıkarıldı

Berlin 16 (A.A.) — O.F.İ.: Alman tayyareleri İskenderiye limanında birçok yangınlar çıkarmışlardır.

İngiliz kuvvetleri tehlikeden kurtuldu

Yeni Delhi 16 (A.A.) — Birmanyada geri çekilen İngiliz kuvvtleri, tehlikeden kurtulmuştur.

Harkof'ta Sovyet ilerleyişi

Londra ile Moskova ilerleyişin devam ettiğini bildiriyorlar

Londra 16 (A.A.) — B.B.C.: Dün Kerç boğazındaki harekâtta fazla değişiklik olmamıştır.

Dün geceki Rus tebliği, muharebelerin anudane devam ettiğini bildiriyor. Mihverci kaynaklara göre şiddetli yağmurlar yüzünden harekât biraz yavaşlamıştır.

Harkof cephesinde Ruslar, ilerilemeğe devam etmişler, stretajik ehemmiyeti haiz bazı köyleri, tepeleri zaptetmişlerdir. Moskova radyosu, Rus askarelerinde taarruz ruhunun her an yükselmekte bulunduğunu söylüyordu.

Almanlar, tanklarla Rus ilerileyişini durdurmağa çalışmışlardır. 85 Alman tankı tahribedimiştir.

Harkof bölgesinde, üç günlük muharebede Almanların 255 topu, 250 den fazla tankı tahrip veya sakatlandırılmış, 40 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyetler, Barenk denizinde iki düşman nakliye ve iki sahil muhafaza gemisini batırmışlardır.

Stokholmdan gelen haberlere göre Kerç berzahı muharebelerine Karadeniz Rus filosu, müessir bir surette müdahale etmiştir.

Moskova 16 (A.A.) — Britanova: Harkof cephesinde, Alman hatlarının 60 - 65 kilometrelik bir cephede yarılması Sovyet topçusiyle tanklarının Alman topçusu ve tanklarına üstünlüğünü ve Almanların süngü muharebesinden çekindiğini gösterir. Almanlar, ihtiyat kuvvetlerini ileri sürmüşlerse de Sovyetleri durduramamışlardır.

Alman hududu 16 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansına bildiriliyor: Sovvet kuvvetleri Doneçi geçmişler ve batıda Harkofa doğru 7 mil ilerilemişlerdir.

Martinik'teki Fransız gemileri

Uçak gemisile iki kruvazörün silâhsızlandırılmasına başlandı

Buenos Aires 16 (A.A.) — Martinik adası Fransız valisi amiral Robert ile Birleşik Amerika hükûmeti arasında imzalanan anlaşmaya göre orada mevcut Bearne uçak gemisiyle iki kruvazörün silâhsızlandırılmasına başlanmıştır.

Martinikte bulunan Fransız ticaret gemilerinin Birleşik Amerikaya verilmesi müzakerelerine devam ediliyor.

Bn. Milyoner — Gûya biz çılgınca para sarfediyormuşuz!...
Bn. Milyarder — Haltetmişler!... Daha dün, bir hayır kurumu için kocamdan para istemeğe geldiler de koğdu!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harb tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 15 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Şimal kesiminde devriyelerimiz bir düşman mevziine hücum ederek kayıplar verdirmişlerdir. Cephenin diğer kısımlarında şiddetli devriye hareketleri olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 15 (A.A.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği:

Maltada hava üslerile daha başka askeri hedefler muvaffakiyetle bombalanmıştır. Alman ve İtalyan av tayyareleri ada üzerinde İngilizlerin sekiz av tayyaresini düşürmüşlerdir.

Alman hava kuvvetleri, dün bir Amerikan filosuna karşı Şimal burnu ile Spitzberg arasında yaptıkları bir savaş esnasında Pensacola sınıfından 9100 tonilâtoluk bir kruvazörle ayrıca bir muhribi batırmışlardır. Bundan başka 3000 tonilâtoluk bir buz kıran gemi ile 2000 tonilâtoluk bir ticaret gemisi tahribedilmiştir. 10 bin tonilâto hacminde bir yük gemisi o kadar şiddetli bir isabet almıştır ki provasından pupasına kadar yanmıştır.

Ayrıca çok alçaktan uçan Alman hafif savaş tayyareleri dün akşam balon barajlarının ve uçaksavar topçusunun şiddetli ateşine rağmen İngilterenin cenup sahilindeki bir limanda demirli bulunan topyekûn 7500 tonilâto hacminde dört düşman ticaret gemisini tahribetmiştir.

244 üncü hücum topları teşkili 14 mayısda Doğu cephesinde cereyan eden savaşlar esnasında 36 düşman tankını tahribetmiştir. Bu tanklardan yalnız 13 tanesini yarsubay Banse tek başına tahribetmiştir.

Dün Doğu cephesi üzerinde yapılan hava savaşları esnasında asteğmen Graf hava zaferlerini 98 den 104 e, asteğmen Dickfeld 82 den 90 a çıkarmışlardır.

Japonlar deniz harbine hazırlanıyor

General Mac Arthur da hazırdır, plânı da tamamile tasvibedilmiştir

Londra 15 (A.A.) — Londra deniz mahfilleri, Mercan denizinde uğradıkları bozgunluğa rağmen Japonların, müttefik deniz kuvvetleri tarafından bozulan ve akim bıraktırılan hareketlerine tekrar başlamak üzere hazırlıklar yapmakta ısrar ettiklerini tahmin etmektedir.

Japonların muharebenin başlangıcından beri ilk defa olarak, büyük toplarla tek mermi atmıyan deniz kuvvetleri tarafından ağır mağlûbiyete uğratıldıkları gittikçe daha açık şekilde görülmektedir. Müttefikler, tayyare gemileri ve geniş hareket sahaları olan bomba tayyareleri sayesinde darbeler vurmuşlardır.

Müttefik tayyareleri, düşman hava filolarını ezmiştir, su üstündeki üslerini tahribetmişler ve sonra hava müdahalesi olmaksızın düşman gemilerine taarruzlar yapmışlardır.

Avustralya ile Yeni Zelandanın istediği şey, yetişecek kadar malzeme almak, deniz ve hava kuvvetlerinin yaptığı tesirli hareket gibi, karada da müttefik kuvvetlere birinci darbeyi vurabilmek üstünlük ve imkânını temin etmektir.

General Mac Arthur hazırdır ve yaptığı stratejik plân tamamile tasvibedilmiştir.

Bulgaristan bakır toplıyor

Sofya 15 (A.A.) — Millî müdafaaya lüzumlu bakır eşyanın toplanması işi şimdiye kadar 600,000 kilo maden temin etmiştir. Bütün Bulgaristanda bakır toplanmasına devam edilmektedir.

Koordinasyon heyeti maaş ve masrafları

Ankara 15 (Telefonla) — Başvekâlete merbut koordinasyon heyeti maaş ve masrafları için 150 bin lira tahsisine Heyeti Vekilece karar verilmiştir.

Hastalara glüten ekmeği

Fiat mürakabe komisyonu, dün öğleden sonra fevkalâde bir toplantı yapmıştır. Toplantıda, muhtelif işler arasında hastalara verilecek glüten ekmeğine fiat koyma meselesi de görüşülmüştür.

Her hastaya, karne mukabilinde 125 gram glüten ekmeği verilecektir.

Müttefiklerin gemi kayıpları

Pearl Harbour baskınından 153 gemi batırıldı

Vaşington 15 (A.A.) — Bahriye nezareti tarafından tespit edilen rakamlara göre, Pearlharbour'danberi Pasifik, Atlantik, Karaib, Mexika körfezi veya Afrika sularında batırılan veya hasara uğratılan Birleşik milletler gemileri — petrol gemisi, ticaret gemisi, şilep ve diğer gemiler — adedi 153 dür. En fazla gemi kayıbı Amerikalılarındır. Bunların 92 si denizaltıları tarafından batırılmıştır. Amerikalılardan sonra en fazla hasar gören Norveçliler olmuştur. 18 gemisi batırılmış veya taarruza uğramıştır.

Fransız sahillerinde

Londra 15 (A.A.) — Amiralık tebliği: Hafif deniz kuvvetleri, arasıra Fransız ve Flaman sahillerine sokulmağa uğraşan düşman karakol gemilerile diğer gemilerini hırpalamağa devam ediyorlar. Dün gece hafif kuvvetlerimiz, Fransanın Manş sahili açığında düşmanın silâhlı iki balıkçı gemisine raslamışlardır. Bu gemilere derhal hücum edilmiş ve her ikisi de batar bir halde bırakılmıştır. Bu muharebe esnasında bizim kuvvetlerimiz ne kayıba uğramışlar ne de hasar görmüşlerdir.

Rus - İngiliz münasebeti

Avam kamarasının yakın celselerinde bu mevzu görüşülecek

Londra 15 (A.A.) — Reuterin siyasi muhabirinden:

Sovyet Rusya ile hâlen mevcut münasebetlerin daha sıkı hale getirilmesi meselesinin Avam kamarasının pek yakın celselerinin müzakere mevzuunu teşkil edeceği tahmin edilmektedir.

Churchill tarafından zehirli gazlar hakkında Rusya karşısında alman taahhütlerle Rusların cephede yaptıkları munzam askeri hamleler, ve İngiltere ile Amerikanın harb malzemesi bakımından yardımlarına, yine İngilterenin batıdaki hava taarruz ve akınlarile yaptığı yardıma ait olarak son günlerde Rusyanın gösterdiği âleni takdir duyguları Avam kamarası üyelerince memnuniyetle tefsir edilmektedir.

Sovyet askeri ve sivil gayreti için gösterilen İngiliz takdiri istikamet verdirilmeğe muhtaç olmamakla beraber, son Rus tefsirleri, birçok siyasi mahfillerde, Sovyet Rusya ile Büyük Britanya ve yine ayni mahfillere göre, Sovyet Rusya ile Büyük Britanya ve Birleşik Amerika arasındaki münasebetlerin en kısa zamanda gayet sıkı surette teessüs edeceği hakkında beslenen ümitleri kamçılamış bulunmaktadır.

Hayat sigortası

Ankara 15 (Telefonla) — Yeni bir kararnameye göre, bugünden itibaren meri olup bu tarihten sonra herhangi bir sebeple primleri veya surprimleri ödenmiyen her nevi hayat sigorta mukavelenameleri inkıtaa uğrar. Sigortası inkıtaa uğrıyan sigortaların, inkıta devresi esnasında vefatı halinde 3 senelik prim ödenmemiş olsa dahi inkıta tarihine kadar tahakkuk etmiş riyazî ihtiyatlar bu tarihten tediye tarihine kadar hesap edilmiş teknik faizlerile birlikte hak sahiplerine ödenir.

İnkıta devresi içinde harb hali mevcut olmaksızın askerî vazifede iken ölen sigortalıların hak sahiplerine müemmen meblâğların 3 bin liraya kadar olan kısmının tamamı ve fazlasının riyazî ihtiyatı ödenir, ödenmemiş primler teehhür faizlerile birlikte yapılan tediyeden tenzil olunur.

Bundan başka kararnamede hayatta kalma halinde tatbik edilecek hükümler vardır.

Sigortası inkıtaa uğrayan bir sene zarfında sigortasının tekrar meriyete girmesini isteyen ve birikmiş primler, surprimler ve teehhür faizlerini öder, bu takdirde şirket tıbbî muayene talebetmez. İnkıta devresi esnasında sigortalının tenzil ve iştira haklarına halel gelmez. Sigortalı 3 senelik prim ödenmiş ise bu devre içinde hayat umumî sigorta şartları dahilinde iştira ve tenzil talebinde bulunabilir.

Kahve ve çay

1 Hazirandan itibaren inhisara geçiyor

İnhisar maddeleri satan bayilere yüzde 10 beyiye verilecektir. Kanunda kahve çay kaçakçıları hakkında da hükûmler vardır

Ankara 15 (Telefonla) — Çay ve kahvenin İnhisarlar idaresince satılması hakkındaki kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyihanın esbabı mucibesine göre, keyif maddeleri olmaları itibarile tütün ve içkiden pek az farklı bulunan kahve ve çayın ithal ve satışını İnhisar altına almakla devlete yeni gelir kaynakları temin edilmekte ve bu maddelerin müstehlike hilesiz olarak verilmesi de temin olunmaktadır. Bu kanun, çay ve kahve toptancılarına da fazla bir zarar vermemektedir. Çünkü bunlar sermayelerini başka işlere kullanabileceklerdir. Perakendecilere gelince, bunlar kahve ve çayı inhisarın bayii olarak satmakta devam edeceklerinden bir zarar görmiyeceklerdir.

Lâyihanın esasları şunlardır:

Her nevi kahve ve çayın istihlâk için Türkiyeye sokulması, halile veya şekli değiştirilmiş olarak yurt içinde satılması devlet inhisarı altındadır. Bu inhisar, İnhisarlar Umum Müdürlüğünce işletilir.

Türkiye dahilinde yetiştirilen yaş çay yaprağının işletmesi, kurutulması ve bu maksatla yaş çay yaprağının satın alınması devlet inhisarı altındadır. Bu işler devlet ziraat işletmeleri kurumu tarafından görülür. Her nevi kahve ve çayın kilosundan alınacak asgari ve âzami inhisar resmi İcra Vekilleri Heyetince tespit edilir. Bu maddelerin perakende satış fiati, inhisar resmi ilâve edilmek suretile, İnhisarlar Umum Müdürlüğünce tâyin ve Vekâletçe tasdik olunur. Perakende satışlar yurdun her tarafında ayni fiatle yapılır.

İnhisarlar idaresinin fark alâmetleri bulunan kapalı kaplar içinde satılacak kahve ve çayın perakende satış fiati üzerinden bayilere yüzde ona kadar beyiye verilir. Depo olmıyan yerlere, yerin uzaklığına göre, satıcılara bir nakliye ücreti verilebilir.

İnhisarlar idaresi çekirdek kahveyi kavrulmuş veya çekilmiş halde satmak isteyenlere kendi tâyin edeceği şartlarla, daimi kontrolu altında, ihtiyaca göre izin verilebilir. Bu gibi kahvelerin satış fiati çekirdek kahvenin perakende satış fiatine kahveyi kavurmak veya çekmek için yapılması zaruri masraflarla fire farkının ve verilebilecek beyiyeden maada yüzde beşe kadar kâr ilâvesi suretile İnhisarlar idaresince tesbit edilir. Çay ve kahve satacaklar İnhisarlar idaresinden ruhsat tezkeresi almağa mecburdurlar. Bu tezkere hiç bir resme tabi değildir ve şahsa ait olup gösterilen satış yerine aittir.

Devlet ziraat işletmeleri tarafından işletilen yerli çaylardan memleketin umumî çay ihtiyacına kadar olan miktarı maliyet tutarına yüzde on kâr ilâvesi suretile bulunacak fiat üzerinden İnhisar idaresince satın alınır. Devlet ziraat işletmeleri her sene halktan satın alacağı yaş çay yaprağı fiatleri her yıl mahallî ziraat odasından seçeceği çay müstehliklerinden iki, ticaret odasından seçilecek bir ve inhisarlardan seçilecek birer mümessilden mürekkep bir heyet tarafından tesbit olunur. İnhisarlar Umum Müdürlüğü sermayesine bu maksat için sekiz milyon lira ilâve edilmiştir.

Kaçakçılık

İnhisarlar idaresinin kaçakçılığa ait hükümleri bu maddelere de şamil olacaktır. Bundan başka yaş çay yaprağının kanunî salâhiyeti olmıyanlar tarafından işlenmesi veya kurutulması terkibinde kafein ve çayın diğer hassaları bulunmıyan nebatları işleyerek şekilce çay taklidederek satılması, memlekete sokulması yabancı maddelerle karıştırılmış kahve ve çayların gerek halile gerek yetiştirilerek satılması kaçakçılıktır. Bu gibi kaçak kahvelerin her kilosu için on lira ve çayların ve diğer nebatların beher kilosundan 20 lira ağır para cezası alınır, bu maddeler de musadere olunur. Bu inhisar maddelerini tâyin olunan fiatten fazlaya satanlar 10 liradan yüz liraya kadar para cezasına mahkûm edilir ve satış ruhsatnamesi iptal olunur.

Hariçten gelecek yolcuların getirecekleri 100 gram kahve ve 50 gram çay gümrük resminden muaftır. Bu kanunun tatbikine başlandığı tarihte bu maddelerin ticaretile iştigal edenlerle ticaret maksadile bu maddeleri bulunduranlar veya imalâtında iptidai madde olarak kullananlar ve kahvehane, gazino, lokanta, otel gibi pişirilmiş kahve ve çay satanlar memleket dahilinde ellerinde bulunan veya sipariş edilmiş olup da yolda olan kahve ve çay miktarlarını 48 saat içinde bir beyanname ile mahallerindeki İnhisarlar idaresine, bulunmıyan yerlerde en yakın İnhisarlar idaresine gönderilmek üzere mahallin mülkiye âmirliğine bildirmeğe mecburdurlar. Bu gibiler mallarını masraflardan sonra yüzde beş kârla İnhisarlar idaresine satacaklardır.

İnhisarlar idaresinin etiket ve bandrolunu taşıyan kahve ve çayın piyasaya çıkarılacağı tarih bir ay evvelinden tespit edilerek ilân olunur. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte beyanname ile mallarını bildirenler İnhisarlar idaresinden ruhsat tezkeresi almak suretile evvelki maddelerde bildirilen kârlar ilâve edilmek suretile satışa devam edeceklerdir. Beyandan çekinenler veya noksan bildirenler hakkında kanuna ağır ahkâm konmuştur. Bu kanun bir hazirandan yürürlüğe girecektir.

Meriç köprüleri

İki köprünün inşaatı yakında bitiyor

Karaağaç ile Sivilingrad arasındaki Maraş şimendifer köprüsünün inşaatı tamamlanmak üzeredir. Köprü işletmeğe açıldıktan sonra Selânik ve Dedeağaçla da irtibat teessüs edecektir. Uzunköprü ile Pityon arasındaki büyük demir köprünün inşaatı da çok ilerlemiştir.

Bu köprünün, hazıranın 15 inde, Karaağaç - Maraş şimendifer köprüsünün de mayısın 20 sinde işletmeğe açılacağı kuvvetle söylenmektedir. Bu suretle Avrupa ile tren irtibatı, doğrudan doğruya teessüs etmiş olacaktır.

Sırbistanda gıda maddeleri vesika ile satılacak

Bâl 15 (A.A.) — Basler Nachrichter gazetesinin bildirdiğine göre Sırbistanda gıda maddelerinin alım ve satımı menedilmiştir. Canlı veya cansız hayvanlarla, domuz yağı, buğday, un ve süt bundan sonra lâge kartları mukabilinde satılacaktır.

Unları kesilen fırınlar

On yedi fırıncı karara itiraz etti

Noksan vezinli ekmek imal ederek un tasarruf eden ve bu unlardan yaptıkları ekmekleri istiyenlere kartsız ve fahiş fiatlerle satan 17 fırınının, unlarının kesildiğini yazmıştık. Bu fırıncılar dün belediye iktisat müdürlüğüne müracaat ederek unlarının kesilmesine itiraz etmişlerdir. Belediye iktisat müdürlüğü, kendilerine un kesilme kararının belediye teftiş heyeti tarafından hazırlanan raporlara istinaden verildiğini bu itibarla belediye teftiş heyeti müdürlüğüne müracaat etmelerini bildirmiştir.

Japon filosile hâlâ temas edilemedi

Londra 15 (A.A.) — Britanova ajansının deniz muhabiri Mercan denizinde uğradıkları bozgundan sonra Japon gemileriyle henüz temasa geçilmemiş olduğunu yazmaktadır. Japon filosu bulununcaya kadar bir müddet daha geçecektir. Bununla beraber Japonların yeniden harekete geçmeleri beklenilmektedir. Müttefiklerin keşif tayyareleri müteyakkız bulunmaktadırlar.

Birmanya'da durum

İngilizler Şindvin vadisindeki tehlikeli durumdan kurtuldular

Yeni Delhi 15 (A.A.) — Birmanyada Şindvin vâdisini yukarı doğru çıkarak geri çekilmekte olan İngiliz kuvvetlerinin tehlikeli durumdan sıyrıldıkları resmen haber veriliyor.

Londra 15 (A.A.) — Yorkshire Post gazetesinin askeri muharririne göre, Japonlar dağların teşkil ettiği melcelere varmak için Şindvin ve Manipu nehirleri vâdilerinin yamaçlarına varmadan Birmanyadan Hindistana doğru geri çekilmekte olan General Aleksander kuvvetlerile temas etmek imkânını kaybetmişlerdir. Malzemesi az olan ricat halindeki bu küçük ordu malzemesi bol, muvasala yolları çok ve ihtiyatları büyük bir düşmana karşı hârikalar göstermiştir. Cepheden bir taarruz yapmaktan kaçınan Japonlar sayıca ve tayyarece üstünlüklerine güvenerek nüfuz ve kuşatma tâbiyesini kullanmayı tercih etmişlerdir.

Hint millî konseyi

Bangkok 15 (A.A.) — Hint millî konseyi ile müstakil Hint konseyi bir tek teşekkül halinde birleşerek Hindistan millî konseyi ve birliği adını almağı kararlaştırmışlardır. Yeni teşekkül Hindistanın hürriyeti ve istiklâli uğrunda çarpışmak maksadile din ve siyasî içtihat farkı gözetmeden bütün Tayland Hintlilerini bir tek cephe halinde bir araya toplayacaktır.

Kış harbi

Doktor Göbbels Alman askerlerinin kahramanlığını tebarüz ettiriyor

Berlin 15 (A.A.) — Dr. Göbbels, Ei Reich isimli haftalık gazetede Alman ordusunun son kış esnasında Doğu cephesindeki kudreti hakkında bir makale neşretmiştir. Göbbels, bu makalede Alman ordusunun efsanevî denmeğe değer bu kahramanlığı hakkında henüz tafsilât vermek zamanının gelmediğini söylemekte «fakat her Alman, hattâ bütün dünya, yalnız Almanyayı değil bütün Avrupayı tehdit eden yakın ve muhakkak tehlikeyi ancak onun sayesinde uzaklaştırmak mümkün olduğunu biliyor» demektedir.

Nazır, bundan sonra Doğu cephesindeki müdafaa muharebesinin 1915/1918 seneleri zarfında batı cephesindeki mevzi harbi esnasında yapılan müdafaa muharebesinden büsbütün başka bir dev savaşı olduğunu söylemekte ve bu muharebenin Napolyonun Rusya seferi ile de mukayese edilemiyeceğini ileri sürdükten sonra şöyle demektedir:

Bunun neticesi Alman askerinin zihniyetinde husule gelen değişiklikte görülüyor, yani Alman askeri daha sert ve daha azimli bir hale gelmiştir.

Nazır Göbbels, makalesini şöyle bitirmektedir:

Büyük imtihan devresini geçirdik. Bundan böyle Alman kahramanlığı ne zaman bahis mevzuu olsa mutlaka Volkof'da, Demiansk'da Yuknof'da ve Rijev'de, Donetz'de ve Kerç'de geçirilen bu cehennemi kış hatıra gelecektir. Asırların içinde kahramanca bir isim pırıldayacaktır: Doğu cephesi.

Kızılayın Yunanistana hediyesi

İzmir 15 (Telefonla) — Kızılay kurumu Yunanistan halkına hediye olarak gönderilmek üzere İzmir tarım satış kooperatiflerinden mühim miktarda üzüm ve incir satın almıştır. Bunlar İstanbula gönderilerek Dumlupınar vapuruna yükletilecektir.

Kocasını öldüren kadının idamı istendi

İzmir 15 (Telefonla) — Çeşme kazasının Ovacık köyünde Rıdvan Altın adında bir köylüyü gece uykuda bulunduğu sırada iple boğazını sıkarak öldürmekle maznun karısı Vecahet ve sevgilisi Hasan Kayanın muhakemelerine bugün ağır cezada devam edilmiş ve müddeiumumi tarafından serdedilen iddiada ölüm cezasına çarptırılmaları istenmiştir.

İddia makamı dâvayı teşrih ederek Vecahetle Hasan Kayanın maceralarını anlatmış, dere içinde temaslarından bahsetmiş, nihayet sevişmelerinin temadisini temin maksadile Rıdvanı öldürmeğe karar vererek bu kararı yerine getirdiklerini söylemiş, bütün delillerin şahitlerin ve bilhassa Vecahetin dokuz yaşındaki oğlu Halilin görgüye müstenit ifadesini zikretmiştir. Muhakeme müdafaa için 26 hazirana kalmıştır.

Almanlar Kerç'in yakınına vardılar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mu genişliği 24 kilometreyi geçmiyen iki küçük toprak sahasını henüz ellerinde bulundurmaktadırlar.

Berlin gazeteleri Alman muvaffakıyetini belirtiyorlar

Berlin 15 (A.A.) — Alman matbuatı Kerç muharebesi hakkında mufassal malûmat vermekte ve Alman - Rumen hücum kıtalarının «Tatar çukuru» ismile anılan düşmanın istihkâm tertibatını süratle tahribettiklerini belirtmektedir.

Gazetelerin hususi muhabirleri muharebenin son günlerinde hüküm süren şiddetli fırtınaların bu bölgeyi bir çamur deryası haline getirdiğini anlatmaktadırlar. Buna rağmen Alman ve Rumen kıtalarının hızı azalmamış ve çamurlu yollarda arabaları çekmek için hususi traktörler kullanılmıştır. Havanın fenalığına rağmen ilk hatların inşaesi bu suretle temin edilmiş ve taarruz hiç bir durma devresi geçirmemiştir. Muhabirler, bazı kesimlerde Alman ve Rumen askerlerinin bellerine kadar çamura batma suretiyle geniş batak lık bölgelerden geçmek zorunda kaldıklarını yazmaktadırlar.

Almanlar yeni bir tank savar topu kullanıyorlar

Moskova 15 (A.A.) — Almanlar, patladığı zaman 3 bin derecelik hararet neşreden obüsler atan 150 milimetrelik tank karşıkoyma topları kullanmaktadırlar. Bu toplar Rusların Leningrad kesiminde harekete geçtikleri ağır tankları durdurmak için kullanılmaktadır.

Harkof cephesinde

Moskova 15 (A.A.) — Bu sabah cepheden alınan son haberlere göre Timoçenko kıtaları Harkof cephesinde ilerlemeğe devam ediyorlar. Bu Rus taarruzunun ilk üç gününe ait tafsilât gösteriyor ki Sovyetler bir çok Almanı esir etmişlerdir. Bu da Rus ilerleyişinin çabukluğunu isbat ediyor. Ruslar 150 Alman tankını tahribettiklerini bildiriyorlar ki bu, bütün bir zırhlı alayın yokedilmesi demektir.

Mecliste

Madenlerin işletilmesi ve nahiye teşkilâtı lâyihaları görüşüldü

Ankara 15 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında madenlerin arama ve işletilmesine dair kanun lâyihasının birinci müzakeresi tamamlanmıştır. Nahiye teşkili ve idaresi ve Nahiye müdürlerinin intihap ve istihdamı usulleri hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresine devam edilerek 19 uncu maddesi mevcut tekrirlerle birlikte dahiliye ve adliye encümenlerine verilmiştir.

Maadin nizamnamesinde encümence yapılan değişikliğe göre madenlerin içinde ve dışında olacak kazalarda yaralananlara ve ölenlerin mirasçılarına had ve kusur aranmaksızın verilecek tazminat esasları şudur: Ölenlerin mirasçılarına yahut çalışma kabiliyetlerini kaybedenlere ilk tazminat 500 liradır. Çalışma kabiliyetini kısmen kaybedenlere ilk tazminat 100 lira, mahkemeye lüzum olmadan derhal verilecektir. Mahkeme iki tarafın intihap edeceği birer ve mahkemenin seçeceği bir mümessilden mürekkep ehli vukuf raporu üzrinde kati tazminat taayyün edecektir. Bu dâvalar tercihan Sulh mahkemesinde görülecektir. Maden işletmeleri, hastaları parasız tedavi ettirecektir. 100 den 500 e kadar işçisi olan madenler bir revir, 500 den fazla amelesi olanlar da her yüz kişiye bir yatak hesabı ile hastane açmak mecburiyetindedirler.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Bir ölüm cezası

Ankara 15 (Telefonla) — İstanbulda polis memuru Hasan Basriyi öldürmekten suçlu kunduracı Yusuf oğlu Nâzımın ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki mazbata Meclisin pazartesi ruznamesine alınmıştır.

Mülhak bütçeler

Ankara 15 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bütçe encümeni pazartesi gününden itibaren Devlet Demiryolları, Denizyolları, Hava yolları, Sahil sıhhiye ve diğer mülhak bütçeleri incelemeğe başlıyacaktır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bir eli yağda, bir eli balda...

Bir vilâyet merkezinde, yerli münevverlerden bir dostum:

— Haydi, azıcık dolaşalım... Kırlara, çayırlara doğru çıkalım... - diyerek bizi yaya gezmeğe götürdü.

Dönüşte yorulduk. Dış mahallelerden birinde, kapısı önünde durup selâm veren esnaf kılıklı bir adam:

— Buyurun... Bir kahve için... - deyince, dayanamadık; daveti kabul ettik.

Tanıştırdılar: Kasabanın tenekecilerindenmiş. Evinin avlusunda temiz kılıklı çocuklar oynaşıyor. Başlarına, ilkçağ perileri gibi, bahar çiçeklerinden çelenkler takmışlar.

Hanımlar, yabancıların geldiğini farkederek sıkıca örtündü. İç çeşmenin başında sazan temizliyorlardı:

— Kısmetimiz varmış! - dedik.

— İstediğiniz balık olsun! - diye cevap vermek nezaketini gösterdiler.

Kerpiç bina, güler yüzlüydü...

***

(Bu mevzua eskiden de dokunmuştum. Israr edeceğim: Üzeri muntazam sıvanmış, tahta kısımları iyi yapılmış kerpiç bina, sıcağa, soğuğa ve zamanın tahribine dayanması, keseye elvermesi bakımından diğer bina çeşitleri arasında teşvik bile edilmelidir.

Muhtelif mesleklere mensup münevverler, uzun uzun üzerinde durup bunu, böyle düşündük.

Toprak bina, damı kiremitli olmak şartile, zelzeleye de mukavemetlidir. Böyle bir yapının duvar kısımlarını on beş günde tamamlamak mümkünmüş. İkisi usta, dört işçi, günde 1500 kerpiç dökebilirmiş. Bir ev, 8 ilâ 20 bin kerpiçle inşa edilirmiş. İki usta, günde 2000 kerpici yerine döşermiş.

Gerek Türkiye dışında (cenup komşularımızda), gerek Türkiye içinde: «Aman ne güzel!» dedirten kerpiç binalara rasladım.

Fakat ekseriyet, baştan savma yapılmış toprak binalardır. Münevver sınıf, iyi toprak binanın bizim şartlarımızla nasıl yapılabileceğini tamim ve teşvik etmelidir.)

Bu parantezi kapadıktan sonra, devam edeyim:

***

Girdiğimiz avlu, meğer sokakla bir içeri bahçe arasında bulunuyormuş. Ev sahibi bizi tahta bir kapıdan geçirince zümrüt gibi bir «bağ - bostan» a çıktık. Koca man bir dolabı, gözleri bağlı bir at çeviriyor. Bir havuza şarıl şarıl sular akıyor. Ağaçların altına halılar, hasırlar serilmiş. Tenekeci ustası, ailesinin hemen bütün gıda ihtiyacını bu topraklardan çıkarıyor.

Bulunduğumuz mevkiden, sağ ve sol taraftaki komşular da görünmekte... Onların hayatları da, aşağı yukarı buna benziyor.

Netekim sonradan birçok kasabalı aileleri de ziyaret ettim. Bir elleri zanaatta (yahut küçük ticarette ve memuriyette), öbür elleri küçük ziraatte olanlar, meşhur meseldeki «bir eli yağda, bir eli balda» hayatını yaşıyorlar.

İhtimal incelikleri az olan bir hayat. Fakat şu dağdağalı dünya ortasında şu tenekeci ustasının yaşadığı göz ve gönül dinlendirici hayata kimler gıpta etmez? (Bahusus bunun biraz daha rötuş gördüğünü tasavvur edin.)

Bu intiba ile misafirlikten ayrılırken, saadetin sırrını şöyle izah ettik:

Bir eli yağda, bir eli balda olmaklık...

Bir eli çifçilikte, bir eli yapıcılıkta olmak... (Vâ - Nû)

Teşekkür

Sevgili aile reisimizin ebedî gaybubeti dolayısile gerek cenaze merasimine iştirak, gerek bizzat veya telgraf ve mektupla bizleri taziye ve tesellîye şitap etmek suretile kederimizi paylaşmak lûtfunda bulunan muhterem zevata burada şükran hislerimizi arzeyleriz.

Merhum Nuri İstinyeli ailesi

ŞEHİR HABERLERİ

Ayakkabı ihtikârı

Ticaret Vekâleti bu meseleyi ehemmiyetle tetkik ediyor

Haber aldığımıza göre İktısat Vekâleti ayakkabı fiatleri üzerinde ehemmiyetle durmaktadır. Vekâlet geçenlerde, şehrimizden Ankaraya giden Sanayi Vekâleti tetkik heyeti reisinden bu hususta da izahat almıştır. Harb çıktığındanberi üzerinde sadece bir «fikir» olarak çalışılan tek tip ayakkabı mevzuunun tatbik sahasına konulmasına çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Bu hususta, geçen sene Ticaret Vekâletinin yaptığı etüdler de elde bulunmaktadır. Ayakkabı piyasasında hiçbir müessese nâzım rolü oynamadığı için fiatler, 20 liradan 40 liraya kadar değişmektedir. Fiatlerin daha fazla yükselmek istidadı karşısında şehrimizde yeni yeni kundurucı mağazaları açıldığı Ticaret müdürlüğünce tesbit edilmiştir.

Alâkadarlar, Sümerbank Yerli Mallar pazarlarının ucuz ve meşru kârlarla yaptığı ayakkabı satışlarını durdurduğundan, yani nâzım rolünü terk ettiğindenberi fiatlerin nisbetsiz derecelerde yükseldiğini söylemektedirler. Ticaret Odası ve Ticaret müdürlüğü, piyasada satılan ayakkabıların yerli kösele ve deriden yapılmakta olduğunu da ayrıca tesbit etmiştir.

Millî korunma mahkemesinde

İki kişi mahkûm oldu bir köylü de mahkemeye verildi

Büyükçekmecenin Yakuplu köyünden Bilâl adında biri gizlice getirdiği iki çuval arpa ile dört çuval buğdayı Edirnekapı civarında bir değirmende öğütmüş, unları yine gizlice götürmek isterken yakalanmıştır. Bilâl millî korunma mahkemesine verilmiştir.

Demir ihtikârı yapan Heraç adında biri 1 numaralı millî korunma mahkemesine verilmiş, muhakeme esnasında Nikogos adında biri de şahit olarak dinlenmiştir. Yapılan muhakeme sonunda Heraçın ihtikâr suçu sabit olmuş, on lira para cezası ödemesine, 7 gün müddetle dükkânının kapatılmasına karar verilmiştir.

Bu dâvada Nikogosun da yalancı şahitlik yaptığı mahkemece sabit görüldüğünden üç ay hapse mahkûm edilmiştir.

Sirkeci civarında Jül ve Vasil adlarında iki kişi jilet makinesi ihtikârı yaptıklarından mahkemeye verilmişler, ikisinin de suçları sabit görülerek beşer lira para cezası ödemelerine ve bir hafta dükkânlarının kapatılmasına karar verilmiştir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Öğretmenler yardım cemiyeti reisliğinden:

Cemiyetimizin senelik kongresi 23 mayıs 1942 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 14,30 da İstanbulda kız lisesi konferans salonunda yapılacaktır. Âza arkadaşların teşrifleri rica olunur.

★ Karagümrük civarında Celâl ve Kadri adlarında iki kişi dün bir kadın meselesinden kavga etmişlerdir. Celâl, Kadriyi başından ağır yaralamıştır. Kadri Şişli hastanesine kaldırılmış, Celâl yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

★ Ali adında bir sandalcı dün sandalı ile Arnavutköyünden Bebeğe giderken Akıntıburnu civarında yakınlerinden geçen Şirketi Hayriyenin 74 numaralı vapurunun dalgasından sandal sahile çarpmış, parçalanmıştır. Denize düşen sandalcı Ali kurtarılmıştır.

Tiyatro edebiyatı

1941 senesi neşrolunan piyesler

Ancak altı ay süren tiyatro mevsimimizin yanında yer alan ve bizde tiyatro zevkini senenin diğer altı ayı da yaşattıran, mevcudiyetinden bir çoklarımızın şüphe bile etmediği, tiyatro edebiyatımız gün geçtikçe zenginleşmektedir. 1941 de otuz bir piyes neşrolunması bunu ispat eder.

Bu piyeslerden bahsetmeden evvel bir noktaya temas etmek isterim. Bir piyes tiyatro sahnesinde görülmek için mi, rahat bir koltukta okunmak için mi yazılır? Bu iki hususta biri ötekine tercih olunabilir mi?

Pek iyi hatırlıyorum. Bir Fransız gazetesinin haftalık makaleler yazan roman ve hikâye münekkidi, dostlarının ve bütün tanıdıklarının okumağa mecbur olduğu roman sayısını gözlerinde büyüterek daima kendisine acındıklarını nakleder. Halbuki, tenkit vazifesile piyes seyredenlere orada da burada da gıpta edilir. Buna rağmen eminim ki bazı piyesleri tenkit etmenin ne güç, ne ağır olduğu bilinse böyle düşünülmez.

Hele bizde her nedense umumiyetle oturup bir kitap okumak ağır bir iş sayılıyor. Buna mukabil bir piyes seyri için ise bir an tereddüt etmeden koşuluyor.

Çünkü herkes için kitap okumak, güzel olsa da, biraz yorucu bir iş gibi geliyor. Kitap elinde müellifle karşı karşıya gelen kari, tam mânasile istifade için, tabiatile dikkatini okuduğu satırlar üzerinde toplamak, hafızasını canlanan yeni bir fikrin muhakemesine bağlamak, iyi kavrıyamadığı bir noktayı zihnen araştırmak mecburiyetinde kalıyor. Kari bu tarzda hareket etmezse elindeki kitap onu ancak uyutmağa yarar bir âlet olur. Bu yüzden okumak hakikaten biraz yorucudur.

Bir eseri hakkile okumuş olmak için hattâ daha fazla emek sarfı da lâzımgelir. Kari için okuduğunu düşünmek, geçen şahısların hüviyetlerini hatırında tutmak, onlara hayalinde bir şekil vermek, velhasıl onları zihinde canlandırmak, açıkça söylenmiyen noktaları da tamamile kavramak lâzımdır.

Okumanın zevki bütün bu ameliyenin muhassalasıdır.

Tiyatroya gelince iş tamamile bunun aksinedir. İnsan tiyatroda kitap okumanın istilzam ettiği tarzda yorulmaz. Çünkü tiyatro seyirciden iskemle veya koltuğunda rahatça oturmasından başka bir şey beklemez. Dimağlarını yormalarını istemez. Aktörler gözü açık olan, kulağı işiten her seyircinin karşısında karîin kitabını okurken yapmağa mecbur olduğu bütün ameliyeyi tamamile yapmaktadırlar: Mevzuu anlatmakta, hareket göstermekte, bunu jestlerle tamamlamakta, konuşmakta, müellifin bütün düşüncelerine tercüman olmaktadırlar. Tiyatroda, roman okurken melhuz olan, zuhule de yer yoktur. Her piyes, pek kötü olmadığı takdirde, daima açık, mantıkidir. İyi piyes daima seyircinin cepheden görüşünü kolaylaştıracak şekilde yazılandır. Seyirci karşısında canlanan oyuna tabiatile kendini kaptırır. Bunun için en ufak bir emek bile sarfetmez. Çünkü oyunun bütün şahısları, hem tıpkı müellifin istediği gibi, karşısındadır. Onları düşünüp bulmağa hacet yoktur.

Kitap, karîin üzerinde işlemeğe mecbur olduğu bir kanaviçe mahiyetinde olduğu nispette tiyatro karşınızda hayattan seçilen bir sahneyi olduğu gibi tereddütsüz canlandırır kıymettedir.

Piyes seyrinin zevki seyircide uyanan bu emniyet ve itminandan doğar. Dahası var. Tiyatro sizi bulupduğunuz muhitten alır, yeni bir âlemde oyalar. Bunu kitap da temin ederse de, yarı karanlık bir tiyatronun bütün ışıklarının üzerinde teksif olunduğu sahneye ister istemez dikilen nazarların kudreti büsbütün başkadır. Çünkü, tekrar edeyim, kitap okurken karîin yapmak mecburiyetinde olduğu bu gayrétleri tiyatro kuruluş şekille esasen yapmaktadır.

İşte tiyatronun kıraate karşı duyurduğu rüchan. Buna rağmen kari daima mevcuttur. Okumak tadına doyulmaz bir zevktir. Onu tadan bilir. Hem iyi bilir. Şimdi bu zevki tatmin etmek istiyen okuyucularıma neşredilen piyesleri tanıtayım.

Bunların başında Maarif Vekâlîğinin «Dünya Edebiyatından Tercümeler» serisinden olarak neşrettiği Sophokles'in yedi klâsik eseri gelmektedir. İsimlerini ve mütercimlerini söyler, tercümeleri gibi tabılarının da mükemmel olduğunu ilâve edersem tek iş olarak bunları alıp okumak kalır.

Kıral Oidipus: Bedrettin Tuncel - Fhiloktetes: Nurullah Ataç - Trakhis kadınları: Şaziye Berin Kurt - Elektra: Azra Erhat - Antigone: S. Ali - Aias: Suat Sinanoğlu - Oidipus Kolonos'ta: Nurullah Ataç.

Aynı seride Fransız klâsiklerinden nümune olarak Molière'in iki eseri neşrolunmuştur. Bunlar Ali Süha Delilbaşı'nın tercüme ettiği «Adamcıl» ile Bedrettin Tuncel ve Sabahattin Eyüboğlu'nun tercüme ettikleri «Kadınlar mektebi» dir.

Yine aynı seride Alman klâsiklerinden bir nümune olmak üzere Recai Bilgin tarafından tercüme edilen Goethe'nin «Faust» u neşrolunmuştur.

Hazır klâsiklerden bahsederken sayın Halide Edip ve Vahit Turhanın nezaretleri altında İngiliz Edebiyatı Semineri tarafından neşrolunan «Hamlet» ile bu defa yapılan ikinci baskısı muvaffakiyetine bir delil olan Seniha Bedri Göknil'in «Kıral Lir» ini okuyucularıma tavsiye edeyim.

Tiyatro edebiyatımızı zenginleştiren mühim bir seri de «C. H. P. Halkevleri temsil yayınları» dır. Bu serinin ilk on dokuz piyesi 1940 senesi neşrolunmuştur. 1941 senesi neşrolunanlarının sayısı sekizdir. İsimlerini ve müelliflerini yazıyorum.

(Devamı sahife 4, sütun 3 de)

Okuyucu mektupları

Beşiktaş Nüzhetiye caddesinin hazin hali

Beşiktaştan Ihlamur köşkünü giden ve Nüzhetiye caddesi namile anılan bu büyük cadde binlerce lira sarfile geçen sene çok güzel tamir edilmişti.

Fakat köşkün yanına açılan çeşmeden su almak için yüzlerce demir tekerlekli araba bu güzel caddeyi kışın çamur deryası haline soktu. Bu yüzden büyük sıkıntı çektik.

Aynı arabalar şimdi de caddeyi tanınmıyacak bir şekle tahvil ettiler, kuruyan çamurlar arabaların gelip gitmesinden toz kümelerine inkilâp etmiştir. Semti kaplayan bu toz bulutlarından baharın bu güzel günlerinde evimizin pencerelerini açamaz, caddeye çıkamaz olduk.

Bu derdin bir an evvel önüne geçilmesi için alâkadar makamlar nezdinde tavassut etmenizi dilerim.

Nüzhetiye caddesi Dere sokak 23 No. da
Necmettin Özyurt

***

Balıkpazarı süpürülmüyor

Yağ iskelesinde C. Anıl yazıyor: (Eminönünden Unkapanına giden cadde ve bu caddeye çıkan sokaklar haftalardır süpürülmüyor. Bu yüzden, bu sokaklar tozdan ve pislikten geçilmez bir haldedir. Şehrin başlıca gıda maddelerinin satılmakta olduğu bu mıntakanın bu halde bırakılması şüphesiz sıhhî bakımdan da çok mahzurludur. Alâkadar makamların dikkat nazarlarını çekmek üzere bu cihetin gazetenizde belirtilmesini rica ederim.)

Altı aylık çocuk cesedi

Köpekler, cesedin bir çok yerlerini parçalamışlar

Mecidiyeköyünde Kuştepe mezarlığında otlar arasında tahminen altı aylık bir erkek çocuğu cesedi bulunmuştur. Cesedin birçok yerlerini köpekler parçalamışlardır. Adliye doktoru Enver Karan tarafından yapılan muayenede çocuğun cesedi morga kaldırılmıştır. Çocuğun kimler tarafından mezarlığa bırakıldığı ve ne suretle öldüğü müddeiumumilik tarafından tahkik ediliyor.

Sekiz aylık bir çocuğun şüpheli ölümü

Şişlide oturan Koçonun sekiz aylık kızı Okita dün birdenbire hastalanarak ölmüştür. Müddeiumumilik tahkikata el koymuş, evde çocuğa yulaf unundan mahallebi yapıp yedirdikleri ve biraz sonra hastalanıp öldüğü iddia edilmiştir. Adliye doktoru çocuğun cesedini morga göndermiştir. Müddeiumumilik tahkikata devam ediyor.

Ziya Gün tesisi dâvası

Vereseden biri davaya ithal edilmesini istedi

Merhum müderris Ziya Gün tarafından üniversiteye yapılan teberrü için teşkil olunan tesisin tescili için tesis heyeti tarafından açılan dâvaya dün asliye üçüncü hukuk mahkemesinde devam edilmiştir.

Bu celsede varislerden Salâhaddin Şakarcanın oğlu Fehiman mahkemeye bir istida vererek kendisinin de dâvada alâkadar sıfatile mahkemeye alınmasını istemiştir.

Bu müracaat üzerine tesis heyetinin vekili itiraz ederek bu çocuk rüşt yaşına girmediği için şimdiye kadar mahkemede vasi sıfatile babası tarafından temsil edilmekteydi. Şimdi kendisinin sinni rüşte girip girmediğinin tesbiti lâzımdır demiştir. Salâhaddin Şakarca ise vasi sıfatile oğlunu mahkemede temsil ettiği hakkındaki iddiayı reddetmiştir.

Mahkeme, Fehimanın mahkemeye alınıp alınmaması vaziyetinin tetkiki ve dâvacı vekili tarafından verilen lâyihaya varisler vekilinin cevabını hazırlaması için muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Azılı koca

Karısını yaralıyan koca 4 ay 20 gün hapis yatacak

Galata civarında oturan Cemile adında bir kadın zabıtaya müracaatla kocası Seferin kazandığı parayı kumara verdiği gibi evdeki eşyayı da satıp kumar parası yaptığından ve kendisine fena muamele ettiğinden şikâyet etmiştir.

Bu iddia etrafında tahkikat yapılmak üzere Sefer mahalle bekçisi ile karakola götürülürken yolda birdenbire bıçağını çekerek yanlarında giden karısı Cemilenin üzerine atılmış, kadının yüzünün üç yerinde sabit iz bırakacak şekilde yara açtığı gibi kolundan da yaralamıştır. Bu suçtan dolayı Sefer derhal meşhut suç kanununa tevfikan mahkemeye verilmiştir.

Asliye yedinci ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Seferin suçu sabit olduğundan dört ay yirmi gün müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Bir çırpıda

Karagöz ve yeni şiir

Hacivat — (Perde üstünde belirerek makamla okumağa başlar:)

Festikita fasta fista
fıs fıs fıs...
Mestikita mesta musta
mus mus mus...

Karagöz — (Onu hayretle seyrederek:) Eyvahlar olsun, herif kaçırmış... Zivanadan çıkmış!... Acaba alışveriş için pazara gitti de mi bu hale geldi?.. Hacivat... Ayol Hacivat... Söyle başına neler geldi?

Hacivat — (Cevap vermez, aynı terane ile meydanda dönmeğe devam eder:) Festikita fasta fista fıs fıs fıs...

Karagöz — Yoksa sarhoş musun be adam?..

Hacivat — Mestikita mesta musta mus mus mus...

Karagöz — Aman Hacivat, çıldıracağım... Dostlar başından ırak olsun... Ne oldu sana böyle kardeşim?..

Hacivat — (Durarak:) Şair oldum Karagöz, şair!.. Takdim ederim, yeni şairlerden Hacivat Çelebi!..

Karagöz — Vah vah geçmiş olsun!.. Peki demincek okuduğun ne idi kuzum?..

Hacivat — Vay cahil, eçhel!... Yeni şiir tarzının en nadide şaheserini anlamadın mı?.. Demek demindenberi okuduğum o nadide şiir boşa gitti... Bak dinle de, bedii heyecanlar içinde çarpın, dur...

Festikita fasta fista
fıs fıs fıs...
Mestikita mesta musta
mus mus mus...

Nasıl?.. Ne derin bir hayal mahsulü değil mi?..

Karagöz — Peki, bunların mânası?..

Hacivat — İlâhi dostum... Sahiden anlamadın mı?.. Tuhaf şey!.. Ben sana cahil derim de inanmazsın... Halbuki bunların mânasını 7 yaşındaki çocuklar bile kavrar... «Festikita» denilince şöyle düşüneceksin... Mavi gözlerinin etrafını gene mavi boya ile boyamış genç bir kız bir yokuştan yukarı çıkıyor...

Karagöz — Eeee?.. Ya ondan sonra gelen fasta?..

Hacivat — Onun da mânası meydanda... Genç kız yokuştan aşağı iniyor ve denize dalıp yüzmeğe başlıyor...

Karagöz — Allah Allah... Dur bakayım?.. Nasıl oldu? Birdenbire kavrıyamadım... Ne ise... Sonra... Şu fista kelimesi de ne?

Hacivat — Hakikaten pek cahilmişsin... Fista da genç kızın sağa sapıp bir fotoğrafçı dükkânına girdiğini anlatıyor... Görüyorsun ya... Bunda anlaşılmıyacak ne var ki?

Karagöz — Öyle ya... Hiçbir şey yok... Peki en sonraki «fıs fıs fıs!»?

Hacivat — Haaa... Onlar mı? Onlar kızın ruhundan kopup süzülen heyecan damlaları... Gelelim öteki mısralara....

Mestikita mesta musta
mus mus mus...

Bunu da mı anlamadın yoksa?..

Karagöz — Kusura bakma Hacivat... Anlamadım...

Hacivat — Mestikita.. Delikanlı kızı uzaktan görüyor... Mesta... Sarhoş oluyor... Gördün ya... Hepsinin mânası apaçık... Kör kör parmağım gözüne... Musta da şey... Delikanlı aşkından tabanının altını kaşıyor... Bu kadar basit bir şeyi anlamaman hakikaten gariptir Karagözüm... Sen bu derece açık mânalı manzumeleri anlamazsan, yeni şairlerin eserlerini nasıl anlıyacaksın?..

Karagöz — Dur dur... Ben de sana bir şiir okuyayım Hacivat:

Şak şak da şak şak... Şırak şırak da şırak...

(Böyle söyliyerek makamla Hacivada tokatları atmağa başlar.)

Hikmet Feridun Es

Bay Amcaya göre...

— «Olmıya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi!» bay Amca...

... Sağ olduktan sonra insan parasızlığa da dayanır...

... İşe de alışır...

... Tramvay durağında itişmeğe de katlanır...

... Fakat en beteri yatağa düşmek!...

B. A. — Daha beteri var: Sıhhattayken yiyecek pasta bulunduğu halde hastalanınca bir kuru peksemet, bir bisküi bulamamak!...

SİNEMA

Hollivut'ta yeni filimler

Fred Astaire ve yeni parteneri - En çok para kazanan erkek artist

Fred Astaire ve Rita Hayworth'un son filimlerinden bir sahne

Amerika harbe girdikten sonra Hollivut'ta filim çevrilmesi bir müddet durmuş, birçok jönprömyelerin silâh altına çağırılması bir buhran doğurmuştu. Şimdi yavaş yavaş bu buhran geçmektedir. Stüdyolarda gene eskisi gibi çalışılıyor. Yalnız çevrilen filimlerin çoğu muharebe ile alâkadardır. Pearl Harbour baskını Amerikada büyük bir heyecan uyandırdığından, ekser filimlerde mevzu bu baskındır. Pearl Harbour, Pearl Harbour'un incisi, Pearl Harbour'u hatırlayın adlı 3 büyük filim çevrilmiştir. Bundan başka Japonyade 4 sene, Pasifikte tayyareler, Genç mülâzim adlı harb ile alâkadar filimler de hazırlanmıştır.

Harb filimlerine rağbet edildiğinden, artistlerin çoğu asker kıyafetile filim çeviriyor. Hattâ danslı filimlerile şöhret kazanmış olan Fred Astaire bile son filminde zabit kıyafetile görünmüştür. Bu filim Amerikada büyük rağbet kazanmıştır.

Fred Astaire, şimdi filimlerini Rita Hayworth adında genç bir yıldızla çevirmektedir. Fred uzun müddet Ginger Rogers'le birlikte filim çevirmişti. Amerikalılar bu iki artistin filimlerini çok beğeniyordu. Fakat Ginger nihayet bu baştan sonuna kadar danslı ve çok yorucu filim tarzına tahammül edemedi. Yaptığı bir tecrübe dramda da muvaffak olduğunu gösterdiğinden, Fred'den ayrıldı, şimdi dram filimleri çeviriyor.

Fred Astaire yalnız kalınca, kendisine bir partener bulmak lâzımdı. Eleanor Powel'le, Paulette Godard'la tecrübeler yapıldı. Fakat bunlar iyi netice vermedi. Halk bu iki yıldızı çok sevdiği halde, bunların Fred'le birlikte çevirdikleri filimleri beğenmedi, hasılat düştükçe düştü. Bunun üzerin Rita Hayworth adında genç bir artistle bir tecrübe yapıldı. «Hiçbir zaman zengin olamıyacaksınız!» adlı bu filim büyük rağbet kazandı, Rita birdenbire büyük yıldızlar sırasına geçti. Şimdi Fred yeni filimlerini bu genç yıldızla çevirmektedir.

Rita Hayworth'un asıl ismi Carmen Margarita Consino'dur. Artist şimdi 23 yaşındadır. Babası bir dans hocasıdır. Rita, beş sene evvel mektebini bitirdiği zaman babası kızını dansöz yapmak istemişti. Fakat Rita danstan hiç hoşlanmıyordu. Dansa çalışacak yerde zengin bir koca buldu; elmasları tuvaletlerile derhal göze çarpmağa başladı. Filim şirketleri kendisine filim çevirmesini teklif ettiler. Rita 800 dolar haftalıkla işe başladı. Fakat çok geçmeden Fred'le birlikte filim çevirmeğe başlayınca, haftalığı 2000 dolara çıkarıldı.

Rita şimdi danslı filimler çevirmekle beraber, elân dansla arası iyi değildir. İlk fırsatta başka tarzda filim çevirmek arzusundadır.

***

Hollivut'ta en çok para kazanan erkek artist kimdir? diye sorsalar, akla en evvel Clark Gable, Gary Cooper, James Stewart, Tyrone Power gibi isimler gelir. Halbuki Hollivut'ta en çok kazanan bu genç ve yakışıklı artistler değil, yaşı ilerle-

Fred ve Rita'nın filimlerinden diğer bir sahne

ronlu, göbekli bir artisttir. Bu artistin adı Fields, yaşı 60 tır.

Fileds, ispirtolu içkilere bayılır, en çok sevdiği de viskidir. Evinde mükemmel bir içki mahzeni vardır. Mahzene bitişik bir salon bulunmaktadır. Artist boş vakitlerini burada geçirir, bardak bardak viski içer. Yürüyüşe çıktığı zaman da bir hizmetçi viski şişesini arkası sıra götürür.

Amerikalılar Fileds'e bayılırlar. «O anasının karnından komik doğmuştur» derler. Fields'in beyaz perdede görünmesi kahkaha kopermak için yeter. Fields'in oyunu bir nevi tulûattır. O rölünü bir defa okur, sonra bildiği gibi oynar. Şarkı söyler, bağırır çağırır, tokat atar, göbeğini hoplatarak güler... Bütün bunlar seyircileri kırar geçirir.

Fields'in en büyük zekâsı burnundadır. Herkesi burnu ile güldürür. Kendisi de bunu bildiği için, burnunu, Kreisler'in kemanını kullanması gibi, büyük meharetle kullanır. Burnundan türlü türlü sesler çıkarır

Fields son zamanlarda 20 bin dolar vergi cezası vermiş ve hayatında ilk defa olarak ciddi surette kızmıştır. Vergi müfettişleri artistin masraflarını tetkik ederken birçok süt parası bulmuşlardır. Bunun üzerine kendisini çağırarak:

— Sizin ispirtolu içkiden başka bir şey içmediğinizi herkes bilir. Bu süt paraları nedir?... diye sormuşlardır. Fields şu cevabı vermiştir:

— Sütü ben içmedim, kâtiplerim içti.

— Onların masrafları kendi bile-

Tiyatro edebiyatı

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Işık: Kemal Uluser - Annesi için: Nactye Modan - İnsan sarrafı: M. Ali Çambıca - Delikanlılar: Nebahat H. Uybadın - Erkek güzeli: Mahmut Yesari - Kimsesizler: İ. Galip Arcan - Değişen adam: Vedat Nedim Tör - Bir yağmur gecesi: Reşat Nuri Güntekin.

Bu isimleri sıralarken Halkevlerine mahsus olmaları lâzımgelen bu piyeslerin basıları beni düşündürdü. İlk fırsatta bu mevzua tekrar geleceğim. Bugünkü vazifem eserleri tenkit değil ancak tanıtmaktır.

Şimdi müteferrik piyes neşriyatına geçiyorum.

CEZA — Sedat Simavi'nin bu yerli telifi hakkında bu sütunlarda bir yazım çıkmıştı. Lehteki düşüncemi tekrarlamağa lüzum görmüyorum.

İMRALININ İNSANLARI — Bellibaşlı tiyatro müelliflerimizden olan Vedat Nedim Tör'ün bu tezli eseri sahnede muvaffak olamadı. Fakat okurken kazanıyor.

YALANCILAR — İsmail Galip Arcan'ın bu eserinin ilk isminin «İki kere iki» olduğunu hatırlatacak olursam komedi kısmında temsil edilirken gördüğü rağbeti de hatırlatmış olurum.

AYAK TAKIMI ARASINDA — Vâlâ Nurettin'in Maksim Gorki'den, nefis bir lisanla, tercüme ettiği bu piyes sahnemizde iki defa tekrarlanmış ve pek haklı bir rağbet kazanmıştı. Alâka ile okunabilir.

ÇOK BİLEN ÇOK YANILIR — Recai Zade'nin ölümünü müteakip neşredilen bu piyes «Remzi Kitabevi» edebiyat kütüphanesi serisinin altıncısı olarak basılmıştır.

DÜVENLER DÖNERKEN — Matbuat umum müdürlüğü neşriyatından olan bu «radyofonik temsil» köy ve köylü hayatının canlı bir sahifesidir. Müellif Kemal Tözem'dir.

EMEK ATÖLYESİ — Şükrü Duyar'ın Kastamonuda basılmış, san'at okullarında temsili cidden faydalı, küçük güzel bir piyestir.

Hasan Ferit Alnar, Necil Kâzım Akses, Celâlettin Emrem, Cevat Memduh Altar tarafından «müzik üzerine Türkçeye çevrilmiş» olan «Madam Batrflay»ın Maarif Vekiliği Devlet Konservatuvarı opera temsilleri neşriyatından ilki olarak basıldığını kaydettikten sonra sıra üç manzum piyese geliyor:

Bunların ilki Yusuf Ziya Ortaç'ın «Binnaz»ıdır. Okuyuculara sahnemizde oynanmış, sinemaya alınmış olan bu güzel manzumenin Türk harflerile basılmış olduğunu bildirmek kâfi.

Diğer manzum eserlerin biri Hakkı Günal'ın yazdığı ve Zonguldak'ta bastırdığı «Bozkurt» adlı «Millî piyes»tir. Vak'a «Bahadır Han»ın sarayında geçmektedir.

Son manzum eser de T. Berberoğlu'nun «Türk kanı» adlı üç perde «Destan»ıdır. Eserin kahramanı Mete'dir.

Selim Nüzhet Gerçek

RADYO

Bugünkü program

13.30 Program, 13.33 Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14.00 Riyaseticümhur bandosu, 14.30 Ankara ilkbahar at koşularının tahminleri, 15.30 Riyaseticümhur filârmonik orkestrası, 18.03 Müzik, 18.45 Radyo Çocuk Kulübü, 19.30 Ajans haberleri, 19.55 Fasıl heyeti, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Şarkı ve türküler, 21.00 Konuşma, 21.15 Dinleyici istekleri, 21.45 Konuşma, 22.00 Salon orkestrası, 22.30 Ajans haberleri ve borsalar.

AKŞAM

Abone bedeli

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	»

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 Müdür: 20497

Rebülâhır 30 — Hızır 11

	S.	İm.	Gü.	Öğ.	İkl.	Ak.	Yat.
E.	7,17	9,22	4,50	8,47	12,00	1,51	
Va.	3,37	5,42	18,10	17,07	20,20	22,10	

İdarehane Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13.

celkeri şeydir, vergi idaresi sizin hesabınızda böyle bir para kabul edemez.

Artist bağırmış, çağırmış, fakat dinletememiş ve 20 bin dolar cezayı vermeğe mecbur olmuştur. Fields bu paradan ziyade süt işinden dolayı ceza vermesine kızmıştır. Şimdi herkese:

— Ne yazık, ne yazık!... Süt yüzünden bu kadar para verilir mi?.. demektedir.

Günlük Borsa

İstanbul Borsasının 15/5/942 fiatleri

% 7,5 933 Türk borcu I. II. III.	24,75
» 5 1938 ikramiyeli	21,70
» 5 1933 ikramiyeli Erganı	23,05
» 7 1934 Sivas-Erzurum I	19,85
» » 1934 Sivas - Erzurum 2-7	19,95
» » 1941 Demiryolu istikrazı	19,95
» » » » » II	19,60
A. Demiryolu tahvili I-II	81,30
A. Demiryolları tahvili III	53,—
A. Demiryolu mümessil senet	50,50
T. C. Merkez Bankası	170,—
T. İş bankası nama muharrer	14,25
T. İş bankası (hamile ait)	15.
T. İş bankası mümessil his.	200,—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	30,—
A. Demiryolları şirketi (% 100.	49,—
Eskihisar çimento	13,30
Sigortalı Kredi Fonsiye 1903	119,—
» » 1911	113,—
» » Amorti	61,50
» » Kupon	1,20
BORSA DIŞINDA	
Türk altını	34,00
Külçe altın bir gramı	4,65
Mecidiye	1,55

ASKERLİK İŞLERİ

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

Aşağıda sınıfı, rütbesi, adı ve kayıt numarası yazılı yedek subayların acele şubeye müracaatları ilân olunur:

P. Tğm. Emin Ragıp oğlu Rıza Kurt (47889), P. Atğm. Rifat oğlu Şükrü Ertugay (49492), P. Atğm. Hüseyin oğlu Hasbi Karahasan (50233), P. Teğm. Ahmet oğlu İbrahim Ruhi Bakay (50361). P. Tğm. Ali oğlu Yusuf Ziya Toprak (37954), P. Tğm. Remzi oğlu Mahmut Pirinç (49405), P. Tğm. Mehmet oğlu Hasan Samsun (49909), Sv. Tğm. Ahmet oğlu Alâettin (332-6), Sv. Tğm. Cemal oğlu Burhanettin (337-34), Top. Bnb. Saffittin oğlu Hüsnü Selim (320-4), Top. Yzb. Mustafa Vasfi oğlu Burhanettin (330-36), Top. Tğm. Faik oğlu Hulûsi Morova (50623), Top. Atğm. Meh. Arif oğlu Mustafa Düzçe (30832), Top. Atğm. Semtof oğlu Emil (19816), Top. Atğm. İbrahim oğlu Mehmet Ömer (29080), Top. Atğm. Eşref oğlu Mustafa Lütfü Avunduk (50637), Top. Tğm. Avni oğlu Ferit Sözen (50933), Top. Tğm. İsmail oğlu M. Mithat Erden (50742), Top. Tğm. Ab. Zeki oğlu Abdürrahim (52688), Top. Tğm. Ata oğlu Fahrettin Kozan (44665), Top. ölçme Tğm. İş. Hakkı oğlu M. Hadi Birkan 43460).

***

Nakil vasıtalarının muayeneleri

Bayezit Askerlik Şubesinden:

1 — Eminönü kazası M.M. mükelleflyet komisyonunca kaza dahilinde mevcut nakil vasıtalarının tahririne 20 Mayıs 942 de başlanacaktır.

Komisyonda kayıtlı ve kaza mıntakasına yeni gelip te kaydını yaptırmamış bilûmum nakil vasıtalarından motörlü vasıtalar yedek aksamile motörsüz vasıtalar teçhizatile şubemiz yanındaki arsada aşağıda ilân edilen günlerde komisyona müracaat edeceklerdir.

2 — Bayezit merkez nahiyesi 20 ve 21 mayıs, Küçükpazar nahiyesi 22, 23, 24 mayıs 942 günleri saat 9 da hazır bulunacaklardır.

3 — Tâyin olunan günlere vesaitlerini getirmeyenler hakkında M.M mükelleflyet kanununun tatbik olunacağı.

***

Yedek subay yoklaması

Beşiktaş Askerlik Şubesinden:

942 yedek subay yoklaması 15 şubatta başlamış olup 15 martta nihayet bulmuş olduğundan ve bu sene haziran yoklaması namile yoklama yapılmıyacağından bu zaman zarfında yoklamalarının yapılması için subaylar nüfus cüzdanları ile birlikte yoklaması yapılmak üzere acele şubemize müracaatları, etmiyenlerin hakkında 1076 sayılı kanunun maddei mahsusasına göre muamele yapılacağı ilân olunur.

BULMACAMIZ

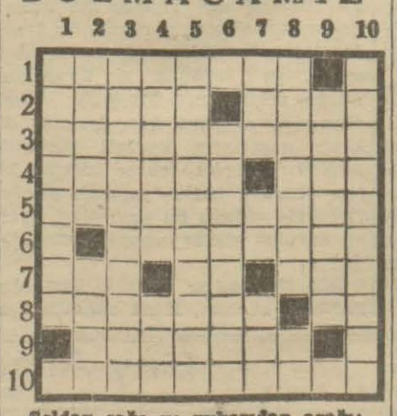

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Büyük ata.
2 — Gıda maddesi - Ses.
3 — Korunmak.
4 — Geçimlilik - Tersi münezzeh demektir.
5 — Britanyalılar.
6 — Zer'ediliyor.
7 — Esnemenin başlangıcı - Sahip - Koz.
8 — Aile - Tersi işaret ismidir.
9 — Bir yeşillik.
10 — Yaklaş.

Geçen bulmacamız

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — İftiraeden, 2 — Fırsat, 3 — Trakya, Lâz, 4 — İskelebaşı, 5 — Raylar, Vır, 6 — Ataerişen, 7 — Şarap, 8 — Dalavereci, 9 — Aşınacak, 10 — Nazır, Pike.

Bu Salı akşamı SÜMER sinemasında

Gösterilecek olan ANTON WOHLBRUCK'un şaheseri

Tehlikeli Mehtap

Süper filminde, Filâdelfiya Filârmonik Orkestrası tarafından çalınmış ŞOPEN'in «BÜYÜK POLONYA» şarkısını dinliyeceksiniz.

Mevsimin en son zaferi, en büyük harikalar filmi

ELHAMRA'da

ORDULAR ÇARPIŞIRKEN

Türkçe sözlü

Yüz binlerce orduların iştirakile, milyonlar sarfile çevrilen dehşet, ihtiras, harp filmi.

Not: Filmin 15 kısmı birden gösterilecektir.

Bu hafta SARAY sinemasında

Büyük bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan ve

LEW AYRES — LİONEL BARRYMORE

Dilber HELEN GİLBERT tarafından yaratılan

Dr. KİLDARE'in SIRRI

Güzel, müessir ve hissî dramı mutlaka görünüz.

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

İnsan hiç bir yere tutunmadan Havada durabilir mi?

SES Sineması ve Tiyatrosunda

Bunun gibi daha ne görülmemiş şeyler göreceksiniz

ZATİ SUNGUR

Akın almadığı, gözlerin inanamadığı esrarlı hünerlerine devam ediyor. Dört yanı bez kaplı boş bir kutudan bir insan çıkıveriyor. Suareler her gece saat 21 de Cumartesi ve Pazar günleri matine saat 16 da. Gişeler hergün saat 13.30 dan itibaren açıktır.

Telefon: 49369

TEPEBAŞI BAHÇESİNDE

GARDENBAR SALONU

Varyete — Kabare — Dansing

Yenilikler ile açılmıştır.

Pazar günü saat 17 de

İBRAHİM ÖZGÜR

ve arkadaşları tarafından

Büyük MATİNE

Zengin Varyete - 2 Caz Orkestrası Telefon: 42690

Bugün

MELEK'te

Büyük bir müzik filmi

MUZİK RÜYASI

Şen Operet musikisi... Nefis Opera Orkestrası... Zevkli ve mükemmel bir film.

Baş Rollerde:

BENJAMİNO GİGLİ

ALBERT SCHÖNHALS

LIZI WALDMÜLLER

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bugün

İPEK'te

Meşhur Polis Hafiyesi

NİK KARTER'in Son Maceraları

Müthiş Sahnelerle dolu Büyük Film. Baş Rollerde:

WALTER PIDGEON

Florence Rice - John Carrol

Joseph Schildkrant

Ayrıca: Renkli MİKİ

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

HAZİN BİR KAYIP

Millî Mücadele'de İkinci Ordu Sıhhiye reisi doktor Süleymaniye'nin oğlu Tarih, Coğrafya Fakültesi talebesinden ULVİ DORUK bir kaç günlük hastalığı müteakip dün hayata gözlerini yummuştur. Cenazesi bugünkü cumartesi günü saat 11 de Kızıltoprak Kuyubaşındaki köşklerinden kaldırılarak Sahrayı Cedid'de aile kabristanına defnedilecektir. Aile ve akrabasına taziyetlerimizi sunarız.

AYİNİ RUHANİ

Pederimiz Mihran OHANYAN'ın vefatının 40 ncı günü münasebetile 17 Mayıs 942 Pazar günü saat 10 da Beyoğlu Balıkpazarında 3 Horan Ermeni kilisesinde icra edilecek âyinde bütün akraba ve tanıdıklarının hazır bulunmaları rica olunur. Bu münasebetle Kızılay Cemiyetine 500 lira, Darülâceze'ye 200 lira, Yeşilköy Yardım Severler Cemiyetine 200 lira, ve Çocuk Esirgeme kurumuna 100 lira teberrü edilmiştir.

Eminönü Halkevinden:

18 Mayıs pazartesi günü saat (18)-de Evimiz salonunda bay D. Patmore tarafından (Muasır İngiliz edebiyatının inkişafları) mevzulu bir konferans verilecek ve konferanstan sonra da edebi bir filim gösterilecektir. Davetiyelerinin bürodan alınması rica olunur.

Umum Mütekaldini Askeriye Cemiyeti Reisliğinden

Cemiyetimizin umumi kongresinin sureti âdiyede mayısın 24 üncü pazar günü saat 14 te cemiyetin Vezneciler-deki umumi merkez binasında toplanması tekarrür etmiştir.

Cemiyete kayıtlı âzanın teşrifleri rica olunur.

Dev Aynası

Biniş, iniş!

Tramvaylara yalnız arka kapıdan binilip ön kapıdan inilecekmiş.

İlk bakışta tramvay karşaşalığının bir derece hafifliyeceği akla geliyor. Daha ziyade tramvaya binerken itişildiğine göre itişip kakışmanın yalnız bir kapıda olacağı sanılıyor.

Halbuki tramvaylardan inmek de ayrı bir meseledir.

Bu bakımdan, yeni tedbir, karşaşalığı azaltmıyacak, belki şeklini değiştirecektir. Yani arka kapının dışında itişilecek, ön kapının içinde!..

Zenginin malı..

Bir gazete çılgınca para harcıyanlar hakkında şunun, bunun fikrini soruyor. Ankete cevap verenlerin hepsi de vergilerle, cezalarla veya başka yollarla bu çılgınlığın önüne geçilmesi fikrinde!..

Biz de bu fikirdeyiz.

Ancak, her şeyden önce bunun sözden işe geçmesi lâzımdır. Millet, parlak fikirlerden ziyade, bu yolda yapılmış veya yapılmakta olan işleri merak ediyor.

Yalnız fikir kırıntılarından ibaret kalan bu çeşit yayınlar, zenginin malile züğürdün çenesini yormaktan başka bir şey değildir!

Çizmeden yukarı..

Gazetelerden birinin köşesinde fıkralar yazan bir arkadaşın «Çizmeden yukarı sözler» başlığı altında, doktorların birbirini tutmıyan teşhislerinden dert yanıyordu.

Muharrir şikâyetinde haklı veya haksızdır, orasi bize ait değil. Yalnız, yazının sekizinci satırında gördüğümüz «şikonperverlik» kelimesi bizi ilgilendirdi. Obur, boğazına düşkün yerine kullanılan bu acaip kelimenin «şikemperverlik» olacağını sanıyoruz.

«Çizmeden yukarı sözlere» dokunan bu fıkrada — velev dizgi hatasile de olsa — meydana gelen bu yanlış, «Türk dilinden aykırı sözler» kullanan, üstüne üstelik müsveddelerini Arap harflerile yazan her yazarın başına gelebilecek facialardan biridir.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Hayvanlarda artistlik istidadı var mıdır?

At, maymun, köpek, ayı, papağan ve saire gibi hayvanların akıllı, istidat sahibi oldukları ileri sürülür. Hattâ son zamanlarda bazı hayvanlarda tiyatro ve filimlerde «artistlik» kabiliyetleri de görülmüştür. Filimlerde meselâ «Rin - Tin - Tin» adlı köpekler «Tarzan» ismindeki beyaz at, hayvan artistlerin yıldızı derecesine kadar yükselmişlerdir. Alman hayvanat âlimi profesör Böme, aksine olarak hayvanların mâkul ve istidat sahibi olmadıklarını söylemiş ve neticede, hayvanların artist de olabileceklerini reddetmiştir. Profesöre göre, hayvanların akıllılığı, artistliği sevkı tabiiden ve alıştırmaktan başka bir şey değildir. Meselâ, piyeste veya filimde köpeğin, hanımefendisinin resmini, portresini öpmesi icabetse, o resim domuz yağile yağlanır, hayvan bittabi yağı yalamak için başını, burnunu resmin üzerine eğer. Fakat tam bu anda yağlı resmi yırtmaması, parçalamaması için, resim bir iple çekilir. Bu sırada, seyirciler, köpeğin burnunu resme sürmesinden, hakikaten hayvanın, hanımının resmini öptüğünü zannederler ve köpeğin akıllı ve istidatlı olduğuna hükmederler. Diğer bir misalde ise, köpeğin neşeli görünmesi için, köpeğe bir parça et gösterilir.

Profesör Böme, maymunların da akıllılığı ve artistliği hakkında alaylı bir tarzda demiştir ki: «Maymunlarda artistlik istidadı olsaydı, yaşadıkları ormanlarda, mağaralarda, kayalarda kendi müstakil tiyatro truplarını teşkil ederlerdi!..» Binaenaleyh, âlime göre, hayvanların kabiliyet, istidat sahibi olmaları bir hikâyeden ibarettir. Bu sebepten dolayı, hayvanlarla bir çeyrek saat sürecek kısa bir filim çevirmek için, onlarla en aşağı bir sene uğraşmak lâzımmış.

İnsan en çok neden korkar?

Doktorlar, korkunun, insanın sinir sistemine ne derece tesir ettiğini tetkik etmişler ve hangi korkunun buna en fazla müessir olduğunu bilmek istemişlerdir. Tecrübe ve tetkiklerle anlaşılmıştır ki, en büyük korku talebelik zamanında imtihan olmak esnasında duyulur.

Belediye ve Vilâyet bütçeleri kabul edildi

Millet Meclisinde çıkacak yeni kanunlarla bütçelerin tadili icap ederse umumî Meclis, fevkalâde toplantıya çağrılacak

İstanbul Umumî Meclisi dün saat 14.30 da ikinci reis vekili B. Abdülkadir Karamürsel'in reisliğinde toplanmıştır. Geçen celsenin zaptı okunarak kabul olunduktan sonra ruznameye geçilmiş ve Üsküdar, Kadıköy havalisi halk tramvaylarının tasfiyesile İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğüne devri uygun görüldüğüne dair bütçe, kavanin ve iktisat encümenleri mazbatası kabul olunmuştur.

Müteakiben Umumî Meclis ikinci celsesinde Belediye masraf ve mülhak bütçelerini tetkike başlamak üzere beş dakika tatil edilmiştir. Bütçe encümeni mazbatası madde madde okunmuş ve üzerinde münakaşalar yapılmıştır. Mazbatada Belediye iktisat işleri için 146,995, evlendirme işleri 17,376, sıhhat bütçesinde Haseki hastanesine 314,812, Cerrahpaşa 319,453, Beyoğlu hastanesi 97,242, Zeynep Kâmil doğumevi 58,420, Zührevî hastalıklar teşkilâtı 1,276,012, Veteriner işleri 30,539, Fen işleri 394,138, İmar işleri 106,844. İtfaiye müdürlüğü465504, istimlâk işleri 25,716, Mezarlıklar müdürlüğü 51,712, Temizlik işleri 759,877 ve muhtelif masraflar için 2,065,462 liralık tahsisat kabul edilmektedir.

Belediye fevkalâde varidat bütçesi 2,149,546 liradır. Belediye fevkalâde masraf bütçesinde bölge ve köprüler inşaatına 600 bin, Karaköy ve Gazi köprüleri tamirine 100 bin lira, Barbaros heykeli inşaatına 200 bin lira, istimlâk işlerine 100 bin lira, istimlâk borçlarına 200 bin lira ayrılmıştır. Bütçe müzakereleri esnasında, yeniden vücude getirilecek olan Müzeler talimatnamesi de konuşulmuştur.

B. Refik Ahmet Sevengil kurulacak istişare heyetinin, mütehassıslardan, müze ve kütüphanelere ehemmiyetli teberrülerde bulunmuş zvattan teşkil olunmasını ve bunlara bir aidat verilmemesini teklif etmiştir. Talimatname, B. Refik Ahmet Sevengil'in teklifi şeklinde tadil edilerek kabul olunmuştur. Müteakiben Meclis, bütçe müzakerelerine devam etmek üzere beş dakika tatil dilmiştir.

Meclis üçüncü celsesini birinci reis vekili B. Faruk Dereli'nin reisliğinde yapmış ve bu celsede de bütçe müzakerelerine devam olunmuştur. Bu celsede bütçe kararnameşi ve mülhak bütçeler okunarak kabul edilmiştir. Bütçe encümeni mazbatasına nazaran Karaağaç müessseseleri umumî varidat ve masarifat bütçesi 2,660,000 lira, Darülâceze bütçesi 296,017, Şehir Tiyatrosu bütçesi 196,293, Konservatuar bütçesi 126,312 lira olarak tespit olunmuştur.

Bundan sonra 942 mayıs yılı Belediye ve Vilâyet bütçeleri tâyini esami ile reye konulmuş ve müttefikan kabul edilmiştir.

Umumî Meclisin, nisan devresi içtimalarının son toplantısı olması hasebile, toplantıya ait mazbata da okunmuş ve kabul edilmiştir.

Valinin nutku

Bundan sonra Vali ve Belediye reisi B. Doktor Lûtfi Kırdar kısa bir hitabe söylemiştir. Vali ve Belediye reisi demiştir ki:

— Bu içtimaımızla, Umumî Meclis üçüncü intihap devresinin dördüncü senesini ikmal etmiş bulunuyor. Meclisiniz dört senedenberi fevkalâde müşkül şartlar altında şehre büyük hizmetler yapmıştır. Bunlar şehir halkının büyük bir minnettarlık ve şükranına hak kazandıracak mahiyet ve keyfiyettir.

Hepiniz biliyorsunuz ki bütçeyi alâkadar eden bazı kanunların Millet Meclisinden çıkmasını bekliyoruz. Ümit ettiğimiz gibi, kanunlar çıkar da bütçemizi bu kanunların icaplarına göre tadil ve ikmal etmek zaruretinde kalırsak muhterem heyetinizi bir kere daha fevkalâde içtimaa davet edeceğiz. Kanunu mesai devrini tamamlamış olan değerli meclisinize veda eder ve hepinizi en derin saygılarımla selâmlarım.

Müteakiben Umumî Meclis dağılmıştır.

İSTANBUL HAYATI

Pastalar

Ekmek tahdit edilip un sarfiyatı yasak olunca pastahanelerin de kapanacağını sanmıştık. Halbuki, ümidin aksine olarak bu yasak, pastacılık sanatını söndürmek şöyle dursun; büsbütün körükledi. Meğer İstanbulda ne mahir pastacı ustaları varmış ve undan başka nelerden pasta yapılamazmış ki!.. Buğday unu yasak olunca nohuttan yaptılar, o da menedilince leblebi unu ile patates ve daha bilmem neleri karıştırarak yine İstanbulu cicili bicili pastalardan mahrum bırakmadılar. Burada bir de kitaba uydurmak ustalığı var. Çiğ nohut unundan pasta yapılması yasak edildi amma, kavrulmuşuna karışan yok ya... Nohut yerine leblebi ununu kullanınca hem yasak bozulmadı, hem pasta meydana çıktı. Hani, bektaşi şeyhine:

— Rakı içmek haramdır. Sen niçin içiyorsun? Günahtan korkmuyor musun?..

Demişler... Şeh cevap vermiş:

— Şarap da haramdır amma, şeklini değiştirip sirke yapınca günahı kalmaz. Ben de rakıya su katarak rengini değiştirip tadil ediyorum. Bu vaziyette onun da günahı kalmaz.

Bizim leblebi pastaları da böyle basit bir hokkabazlıkla kitaba uydurulup yasaktan kurtarılıyor.

Un yasağından sonra kapanan börekçi dükkânlarına bir kaç misli daha ilâvesile yeniden bir çok pastacı dükkânları açıldığı gibi, eski susamlı simit satıcıları da işi seyyar pastacılığa çevirdiler. Her gün sokaklarda:

— Hanya, halis pastalaaaar... Teze tezeeeee...

Feryatlarile bizi o yanık seslerinden mahrum bırakmıyorlar.

Eskiden İstanbulun bazı semtlerinde yetişen çıtı pıtı, kadın tavrlı delikanlılara «mahallebi çocuğu» derlerdi. Bugünkü pasta bolluğuna bakılırsa hepimize «pasta çocuğu» denilse haktır. Caddeler, istasyonlar, iskeleler, gezinti yerleri, pazar meydanları seyyar pastacılarla dolu. Ne kadar da çeşitleri çıktı. Zift parçası gibi simsiyah dilimler, kan pıhtısı gibi kıpkızıl yumaklar, küpçü çamuru renginde, kaskatı, acaip şeyler... Hepsinin de adı pasta. Midesine güvenip yiyene âfiyet olsun.

Velâkin, işin ucu yine bize dokunuyor. Pastalar bollaştıkça patates, leblebi fiatleri de alabildiğine yükseliyor. Başımız dara gelince bar bar bağırırız:

— Efendim, lüksün, israfın önüne geçmeli...

İyi amma, harb buhranının icaplarına ayak uydurmak zorunda bulunduğumuz şu devirde her neden yapılırsa yapılsın, pasta da lüks yiyeceklerden değil midir?.. Anlaşılıyor ki, leblebi unu ve patates de yasak edilse pasta yine yapılacak ve ne idüği belirsiz nesneler pasta namı altında satılacak.

Pasta da tamamile yasak edilse İstanbul halkından kaç kişi müteessir olur acaba?..

Cemal Refik

Merhum Ağaoğlu Ahmet'in hâtırasını taziz için

19 Mayıs salı günü merhum Ağaoğlu Ahmet'in vefatının üçüncü yıldönümü münasebetile, dostları saat onda Nişantaşında, Teşvikiyede, Ihlamur caddesinde, 20 numaralı evinde toplanarak hâtırasını taziz edeceklerdir. Sonra buradan Feriköy kabristanına giderek mezarını ziyaret edeceklerdir. Öğleden sonra saat üçte evinde mevlût okutulacaktır. Arzu eden dostlarının bulunması rica edilir.

Askerlik Bahisleri

Almanlar, Libya cephesinde taarruza geçecekler mi?

Libya savaşının askerî tarihte bir eşi daha yoktur. Bu harp, daima sürprizlerle doludur

Ecnebi askerî mütehassıslarından biri Libya harbi, ve Ru scephesinde beklenen büyük Alman taarruzile Sirenaik'te taarruza geçmeleri ihtimalleri hakkında bir Avrupa mecmuasında şu mütalâayı yürütüyor:

Kahireden hareket edilir edilmez derhal çöle girilir. Kahire ile çöl arasında mutavassıt bir bölge yoktur. Kahirenin ve Heliopolis'in kumlukta başlıyan büyük caddeleri gene kumlar arasında bitiyor. Kum sahaları bitince, kayahklar başlar. Çöl rüzgârları kayahkları, otomobil ve kamyon lâstikleri için ciddi bir tehlike teşkil edecek surette keskin bir şekilde yontmuştur. Uçsuz bucaksız çölün ötesinde berisinde, hiçbir zaman yeşermiyen bazı bodur ağaçlar göze çarpar.

Bu çölün tabii sakinleri yırtıcı kuşlar, yılanlar ve akreplerdir. Bugünkü harb gibi fevkalâde bir hâdise patlak vermeliydi ki, çölde nakliyat işinde kullanılan binlerce katır ve devenin ve motörlü taşıtın ve askerlerin işaşesine yarıyan binlerce keçinin mekik dokudukları görülsün. Şimdi, bu canlı yaratıklar çölün cehennemî yaz sıcaklarından son derece müteessir olmağa başlamışlardır.

Bundan birkaç hafta evveline kadar, çölde geceleri o derece müthiş bir sıcak yapardı ki, radyatörlerin suları kuruyordu. Şimdi ise geceler, o kadar sıcak değildir. Fakat buna mukabil, gündüzleri, cehennemî bir sıcak hüküm sürmekte ve cenuptan gelen yakıcı rüzgârlar çölü yalıyarak denize kadar yayılmaktadır.

Libyada bo altı hafta sonra sıcaklar o kadar şiddetlenecek ki, insanlar, kendisini sıcağın müthiş tesirinden koruyabilmek için kumlarda derin çukurlar kazmağa ve onların içine sığınmağa mecbur kalacaklardır.

Kuşların da bu müthiş sıcaklara dayanamıyarak, yıldırımla vurulmuş gibi gökyüzünden kumlara düştükleri görülecektir.

Libyada, sarnıçlı kamyonlar ve yahut borularla su getirilen ordugâhlardan uzaklaşılınca, su meselesi büyük bir ehemmiyet kesbedecektir.

Çölde yürüyen ve yahut harbeden bir adam, vücut nesiçlerinin kurumaması için günde en az 10 - 15 kilo su içmeğe mecburdur. Fakat bu kadar çok miktarda su içilmesi mide ve barsak bozukluklarına, sancılı ishallere sebebiyet vermekte ve insanı bitap bırakmaktadır.

İngilizler, muhtemel bir Alman taarruzuna karşı tedbir almakla meşgul oluyor. Geçen sene Bingaziyi geri alarak Mısır hududuna kadar dayanmış olan general Rommel taarruzu, Yugoslavya ve Yunanistanın sukutunu intaç eden harekât ile aynı zamanda, yani 6 nisanda başlamıştı. Almanlar, 1941 senesine nisbpetle, bu sene Libyada taarruza geçmekte geri kalmışlardır. Acaba bu tecehhür, Almanların bu cephede taarruzdan vazgeçtiklerine delâlet eder mi? Eğer Almanlar, Libyada taarruza geçmiyecekler ise, Malta adasını bu kadar inat, ısrar ve şiddetle niçin bombalıyorlar? Bu derece büyük bir hava ve askerî faaliyeti niçin gösteriyorlar?

Kahiredeki Orta Şark İngiliz umumi karargâhı bu meseleyi aydınlatmağa ve Almanların müstakbel niyetlerini anlamağa çalışıyor. Birçok ecnebi askerî mütehassısları, Libyadaki mihver taarruzunun Rusyadaki büyük Alman taarruzile aynı zamanda başlıyacağı tahminlerini yürütüyorlar.

Bu tahminlere göre, mihverin müstakbel taarruzu, bir kıskaç şeklinde inkişaf edecek, şimali şarkiden hareket edecek bir kol Kafkasya, İran, Irak, Filistin yolile, garptan taarruza geçecek diğer bir kol da Mısır yolile Süveyşe varmağa çalışacaklardır.

Yürütülen tahminler arasında, Suriyeye bir ihraç hareketi yapılması ihtimali de ileri sürülmektedir. İngilizler, bütün bu ihtimalleri karşılamak için, Orta Şarkta ve Afrikada münakale hatlarını düzeltmekte ve yeni demiryolları ve şoseler inşa etmektedirler.

Yunanistanı ve Adalar denizindeki adaları ellerinde tutan Almanların avantajı, merkezî bir vaziyette bulunmaktan ileri geliyor. Cayretlerini ve kuvvetlerini istedikleri noktalarda tekâif edebilirler. İngilizlerin vaziyeti ise müsait değildir. Bu da dış bir durumda bulunmalarından ileri geliyor. Mahdut kuvvetlerle çok geniş bölgeleri tutmak ve her tarafta korunmak mecburiyetindedirler.

Libya muharebesinin harb tarihinde eşi yoktur. Bu muharebe motörlü keşif kolları çarpışmaları şeklini almıştır. Farkına varılmaksızın cepheye gidebilir, hattâ cephe aşılabilir. Libyada devamlı bir hat ve siperler yoktur, fakat biribirinedn bazan çok münferit istihkâmlar vardır. Sahil mıntakası müstesna, diğer kısımlarda İngiliz ve mihver hatları biribirinden çok uzak bulunuyorlar.

Libyada Mihver kuvvetleri Tmimi - Mekili, İngiliz kuvvetleri de Elgazale - Biiri Hâşim hattını tutuyorlar. Bu iki hat arasında mevcut büyük müstatil, hiç kimsenin elinde değildir. Bu boş, çorak ve dehşetli derecede ıssız ve sıcak murabba, iki tarafın zırhlı ve piyade devriye kolları için bir manevra sahası teşkil ediyor. İki tarafın keşif kolları, arasıra bu sahada görünerek biribirine meydan okuduktan ve kısa çarpışmalarda bulunduktan sonra üssülharekelerien dönüyorlar.

Libya harbi, sürprizlerle dolu bir savaştır. Bir gün 15 küçük İngiliz tankının saatte 40 kilometre süratle, iki tarafın işgal ettikleri hatlar arasında mevcut geniş sahada seyrettiklerini görürsünüz. Ortalıkta yer yer siyah kayalıklardan başka bir şey görünmüyor. Düşmandan eser yoktur. Derken, tankların yanında infilâklar duyulur. Hafif tank kolu tevakkuf eder. Bu infilâk, düşmanın yerleştirmiş olduğu maynların patlamasından ileri gelmiştir. Tabii böyle keşifler zayiatsız olmuyor.

Gazale, iki taraf motörlü devriyelerinin sık sık karşılaştıkları yegâne saha değildir. Libya harbinin en bariz hususiyeti, her an çevrilmek tehlikesine maruz bulunmaktadır. Filhakika Libya çölü, uçsuz bucaksız bulunduğu için cenup istikametinde motörlü kuvvetler ile geniş bir çevirme hareketi yapmak, düşmanın yanlarına ve hattâ gerilerine düşmeğe kâfidir.

Binaenaleyh Libya cephesinin hiçbir yerinde emniyet yoktur. İngilizlerle Almanlar, bu harb için hususi kıtalar yetiştirmişlerdir. Bu harb, o kadar merak verici ve o derece sporcu bir savaştır ki, bunu yapmak için göntüllü arandığı zaman bir kişiye bedel on kişi müracaat ediyor.

Fakat bu savaş için fevkalâde vasıflar ve meziyetler, yani son derece mukavemetli bir vücut, büyük bir soğukkanlılık ve cesaret, motörleri kum dalgalarından korumak ve temizlemek için mekanik bilgiler lâzımdır.

Devriye kolları komutanları da çöl hakkında bilgileri, çölde dolaşırken istikamet tâyin etmesini bilmeleri lâzımdır. Çünkü devriye kolları, birçok defalar, hiçbir beyaz insanın uğramadığı bölgelere kadar sokulurlar. İstikametin tâyini için ellerinde çölün umumi hatlarından, kurumuş vadi ve derlerden, ekseriyetle hayalî haritalardan ve puslalardan başka bir rehber yoktur. Devriye kuvvetleri, izlerini kaybettirmek, zikzaklar yapmak, boş konserve tenekeleri ile sigara paketlerini kumların altına gömmek mecburiyetindedir.

Kum üzerine bırakılmış bir yumurta kabuğu, düşmanı ikaz edebilir. Gökyüzünü de gözetlemek lâzımdır. Gökyüzünde bir tayyare görülünce, dost veya düşman olduğu aranmaksızın kum üzerinde hareketsiz durulur. En ideal kamoflâ, rüzgârın estiği istikameti takibetmektir. Rüzgârın kaldırdığı kum bulutları, motörlü vasıtaları mükemmel surette saklar; fakat sıcak çöl rüzgârı motörlü vasıtaların mürettebatı için müthiş bir işkencedir. Bunu tatmıyanlar ne yakıcı ve boğucu bir yalaz olduğunu bilmezler.

Libya harbinde, çöl mütehassısları iki taraf genelkurmayları için meelekten yetişmiş kurmaylardan daha kıymetli elemanlardır.

Rommelin umumi karargâhında çöl mütehassısı, Almaszy namında bir Macardır. Bu adam Libya ve Mısır çöllerini karış karış dolaşmıştır. İngilizlerin çöl mütehassısı da majörgeneral Jock Campbel'dir. Fakat bu general hastalıktan ölmüş ve motörlü devriye kollarına bu generalın ismi verilmiştir.

Avustralyalıların Libya cephesinden memleketlerine dönüşünden sonra İngilizler motörlü devriyelerini Cenubi Afrikalılardan teşkil ediyorlar. Bu motörlü kollar, küçük tanklardan ve kamyonlarla nakledilen bir miktar piyade askerinden ve birkaç motörlü toptan terekkübediyor. Bu kolların kuvvet ve kudreti, süratindedir. Bu kollar beraberlerinde çok miktarda patlayıcı yangın bombaları götürürler. Bunlar tahribat için kullanılır.

Bu devriye kollarından bazıları işlerini gördükten sonra, kendi hatlarına dönmek için cephede düşman nakliye kollarına karışacak kadar cüretlerini ileri vardırmışlardır. Bu sayede mayn tarlalarına düşmiyeceklerinden emin bulunuyorlar. Bu işi de geceleyin yapıyorlar. Çünkü geceleyin bütün tankların rengi gridir. Şimdi bütün iş, gün ağarırken düşman kolları arasından sıyrılmak ve süratle sıvışmaktır.

Harb romanlarına benziyen bu maceralar, bazan facia ile bitiyor. Bu facialara çöl kazazedeleri adı verilmektedir. Bir tank veya kamyon yolda bozuluyor, bir tayyare çöle düşüyor. İşte bunların mürettebatı için çölde, müthiş bir işkence, susuzluk işkencesi başlar. Bunlar, susuzluktan feci bir surette ölmeğe mahkûmdurlar. Libya harbinde, bu kabil facialar vuku bulmuştur.

Sanat sergileri

Beyoğlu Halkevi senenin haziran ayını «Sanat ayı» olarak intihap etmiştir. Her sene bu ay içinde mühim sanat teşebbüsleri ve gösterileri yapılacaktır.

Bu sene ilk olarak kutlanacak olan sanat ayında 3 sergi açılacaktır. Birbiri arkasından açılacak ve birer hafta devam edecek olan Figür, Peyizaj, ve Desen sergileri hazırlıklarını tamamlamak üzere husuşi bir komite teşkil edilmiştir.

Kız telebenin cimnastik provaları

19 Mayıs Gençlik bayramında yapılacak cimnastik şenliklerine iştirak edecek olan kız talebeler, dün Şeref stadında prova yapmışlardır. Yukarıki klişe bunu gösteriyor.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Görmeyen adam

Gayet sıcak bir günde trenle çölden geçtiğiniz oldu mu?.. Hiç tavsiye etmem?... 938 senesinde ben böyle bir seyahat yaptım. Trenimiz çöle değil de sanki bir fırının ağzından içeri girmiş gibiydi. Ağustos ayı, tren ve çöl... Bu üç şeyin bir araya gelmesi hakikaten müthişti. Sıcaktan şimendifer raylarımın nasıl erimediğine hayret ediyordum.

Karşımda, kurşun gibi ağır sıcağa rağmen çeneleri hiç durmıyan iki genç ve güzel kadın vardı. İngilizce konuşuyorlardı. Fakat ne milletten olduklarını bir türlü anlamak kabil değildi. Üç gündenberi birlikte yolculuk ediyorduk. Trene ince pardesülerle binmişlerdi. Lâkin cenuba doğru ilerledikçe ve çöl mıntakasına yaklaştıkça giyinişlerini hafifletmişlerdi. Artık üstlerinde birer beyaz şort vardı. Ve sıcaktan pek şikâyet ediyorlardı.

Biri, harikulâde çekici esmer güzeli olan arkadaşına şu hikâyeyi anlattı:

— Ben bir ağustos günü gene böyle trenle aynı çölden geçtim. Başıma son derecede garip bir hâdise geldi. O sene dehşetli bir sıcak dalgası her tarafı sarmıştı. Ve biz sıcağın en müthiş zamanında yola çıkmıştık. Benimle beraber üç arkadaşım da vardı. Üçü de güzel, cana yakın kadınlardı. Çok iyi vakit geçiriyorduk. Hele sıcak da olmasa büsbütün hayatımızdan memnun olacaktık.

Nihayet çöl mıntakasından evvelki istasyona geldik. Bundan sonra en sıcak saatler ve çöl başlıyacaktı. Bunun için termoslara soğuk maden suları yerleştirildi. Herkes icabeden tedbirleri aldı... İşte bu istasyonda kompartımanımıza iki genç adam girdi. Bunlardan birinin gözünde gayet geniş camlı, siyah kocaman gözlükler vardı ve esmer yakışıklı bir delikanlı idi. Arkadaşı kendisinin koluna girmişti. Âdeta onu sürüklüyor gibi idi. Nihayet siyah gözlüklü adam bir kanapeye oturdu.

Yanındaki arkadaşı, ona:

— Ben artık iniyorum dostum!.. dedi.

Gözlüklü cevap verdi:

— Çok teşekkür ederim. Benim için yoruldun!..

Bundan sonra kara gözlüklü delikanlının arkadaşı bize döndü:

— Affedersiniz efendim, sizden bir ricam var... Seyahat sırasında arkadaşımla alâkadar olmanızı rica edeceğim... Çünkü kendisinin gözleri görmez... dedi.

Hepimiz acımıştık. Çünkü delikanlı hakikaten pek gençti ve pek yaktışıklı idi. Bu yaşta bir insan için ne feci bir âkibet!..

Gözleri görmiyen gencin arkadaşına teminat verdik:

— Hiç merak etmeyiniz... Arkadaşınızla meşgul oluruz!..

— Teşekkür ederim, teşekkür ederim... Aman tren kalkıyor... Bana müsaade... Allaha ısmarladık.

Böyle söyliyerek kompartımandan çıktı. Biraz sonra tren kalktı.

Yolumuza devam ediyorduk. Onunla alâkadar oluyorduk. Meselâ sigarasını yakmak için kibrit araştırsa hemen biz davranıyorduk. Âdeta dört genç kadın etrafında pervaneler gibi dönüyorduk. Yemek zamanı birimiz bir koluna, ötekimiz öbür koluna girip kendisini lokanta vagonuna götürüyor, aramıza oturtuyorduk. Tren şallandığı için meyvaları, elmaları, muzları soyup veriyor, hattâ kendisini elimizle besliyorduk da!.. Trendeki öteki bütün erkekler ona gıpta ile hasetle, hattâ bazıları da düşman düşman bakıyorlardı. Yemekten sonra onu tekrar kompartımana götürüyorduk. Sıra ile hepimiz kendisine hikâyeler, romanlar okuyorduk. Doğrusunu isterseniz bizim kara gözlüklü delikanlı kıralları ve prensleri bile kıskandıracak şekilde seyahat ediyordu.

Lâkin gel gelelim, sıcak tahammül edilmiyecek bir vaziyete gelmişti. Pek ziyade bunalıyorduk.

Nihayet arkadaşlarımdan biri:

— Kompartımanımızın perdelerini kapatalım. Soyunup, dökünüp oturalım... Bizi vagonun koridorundan kimse görmez. Kondüktöre de kapıyı açmaması için tembih ederiz... Yol arkadaşımıza gelince... Onun zaten gözleri bir şey görmüyor... dedi.

Bu fikri hepimiz mükemmel bulduk. Biraz sonra perdeleri aşağıya kadar indirilen kompartımanın içi bir plâj kabinesi manzarasını aldı. Hepimiz dünyanın en hafif elbiselerile dolaşıyorduk. Kanapelerin üstüne öyle uzanıyorduk. Yataklı vagonda yer bulamadığımız için kompartımanda ve bu kıyafette yatıp kalkıyorduk.

Doğrusunu istersen arkadaşımızın gözlerinin görmemesinden çok istifade etmiştik. Eğer böyle olmsaydı, bu sıcaklarda hakikaten yolculuğumuz pek güçleşecekti...

Nihayet yolculuğun son günü geldi. Benim pek sevdiğim bir elmas iğnem vardı. Kompartımanda onu kaybettim. Her tarafı ararım, ararım: Yok... Arkadaşlarım da benimle beraber araştırıyorlardı. Lâkin ne mümkün!.. «Acaba yanlışlıkla çantalarıma mı koydum?» düşüncesile bütün bavullarımı birer birer karıştırdım. Yok,yok, yok!.. Nihayet hep birlikte inceğimiz istasyona gelmiştik. İğne hâlâ bulunamamıştı. Tam inmeğe hazırlandığımız anda arkadaşlardan biri:

— İniyoruz amma ya iğne trende ise... Her halde burada düştü. Yazık bir daha ele geçmiyecek... dedi.

İşte bu sırada bizi son derecede hayrete düşüren bir hâdise oldu.

Gözleri görmiyen genç adam parmakları ile bir kanapenin altını işaret ederek:

— Bakınız... Bakınız... dedi, iğne orada...

Evvelâ o şaşkınlık arasında işi kavrıyamadık. Kanapenin altına eğildik.. Elmas iğne hakikaten orada duruyordu. Aldık. Fakat bu anda hepimiz şaşkın şaşkın biribirimize baktık. Yol arkadaşımızın gözleri görüyor mu idi?.. Nihayet ben kekeledim:

— Fakat... sizin... gözleriniz?..

O kulaklarının ucuna kadar kızarmış olduğu halde, gülmeğe çalışarak:

— Açıldı... Açıldı... Birdenbire bir mucize midir, nedir? Şimdi görüyorum artık!..

Biz bu palavraya inanır mıydık hiç?.. Arkadaşlar:

— Yalan... Bizi aldatmağa utanmadınız mı?.. diye bağırdılar.

Bana gelinceğ bu muzip çocuğun ağzını aradım. Güldü:

— Ben de bu istasyonda ineceğim... Size yolda işi anlatırım... dedi.

Birlikte trenden indik. Hakikaten bana şunları anlattı:

— Bazı insanlar doğuşta muziptirler.. Ben de böyleyim işte... Sonra çöl mıntakasında insan daha sere serpe oturmak ister. Halbuki yanımızda gözleri gören bir adam olsa rahat edemiyecektiniz. Rahat rahat istediğiniz gibi oturmanız için kompartıman arkadaşınızın kör olması lâzımdı. Ben de bunu size temin ettim. Zaten çölden geçerken hep böyle yaparım. Ve bu mıntakada sık sık seyahat ederim. Bir kör gibi seyahat hakikaten hoş oluyor... Bu hususta arkadaşımla anlaşmışımdır. O benim okuluma girer, icabeden kompartımana sokar. «Biçare görmez...» diye izahat verir, çıkar gider...

Sonradan öğrendim ki bu genç adamın lâğabı «Açıkgöz» imiş... Hakikaten dünyada ne muzip insanlar var...

Hikmet Feridun âs

Temsil

Şişli Halkevinden: 17 Mayıs 1942 pazar günü saat 21 de gösterit şubemiz tarafından (Erkek güzeli) komedisi temsil edilecektir. Davetiyeler Ev bürosundan dağıtılmaktadır.

İstanbul Spor Kulübü başkanlığından:

9/5/942 tarihinde yapılacağı ilân edilen kongremiz ekseriyet olmadığından 15/5/942 cumartesi günü Eminönü Halkevinde saat 15 de yapılacaktır.

AKŞAM SPOR

Fenerbahçe - Galatasaray

Yarın bir spor bayramı yapıyorlar

Eski Fenerbahçe - Galatasaray muhteliti Mısır turnesinde

Bu iki kıymetli spor kulübümüz elele vermişler kuruluşlarının yıldönümlerini kutluyorlar. Yarın Fenerbahçe stadında önemli bir spor bayramı yapacaklar. Emekli takımları, (yani eski Nihatlar, Leblebiler, Muslihler, Besimler, Zekiler, Alâeddinler, Sabihler, Kadriler, Ragıplar karşı karşıya gelecekler.) Bugünkü birinci takımları ve genç takımları karşılaşacaklar.

Kim kazanacak? İşte otuz yıldanberi bu iki klübün her maçında katî olarak kestirilip cevap verilemiyecek bir sorgu. Galatasaray mı, Fenerbahçe mi? Bu maçta belki Galatasaray, gelecek defa ihtimal Fenerbahçe. Lâkin daima «belki», daima «ihtimal» ve esasen bu hal ötedenberi, ta kuruluşlarından başlıyarak bugüne kadar böyle gelip böyle gitmemiş midir? Gün olmuştur, Fenerbahçe önüne gelen ecnebî timini mağlûp ettiği en kuvvetli bir devrinde — ilk haftaymda üç sayı galip vaziyette iken, ikinci haftaymda tam beş gol yemek suretile — Galatasaraya yenilmemiş midir?

Zaman olmuştur, Galatasaray kendisine en güvendiği bir esnada — ta Avrupada bulunan bazı kıymetli oyuncularım binbir fedakârlıkla getirtmesine rağmen — Fenerbahçenin karşısında dört sıfır mağlûp olmamış mıdır? İşte böyle daima ve her zaman bu iki çetin kulübümüzün yaptığı maçlar taraftarlarını şaşırtmış, heyecan içinde bırakmış, daima sürprizlerle dolu olmuştur.

Kim ne derse desin, şurası da bence muhakkaktır ki Fenerbahçe ve Galatasaray rekabeti, bazı ufak tefek zararlarına mukabil, bu iki kulübün futbolunu kızıştırmış, çalışmalarına hız vermiş onları teşvik etmiştir. Tabiidir ki bu suretle de genel sporumuza çok faydalı olmuştur.

Fenerbahçeliler, Galatasaraylılar.. otuz seneden fazla bir zamandanberi Türk sporuna binbir hizmet görmüş olan Sarıkırmızılılar ve Sarılâcivertliler.. İşte bugün bu iki ezeli rakip kulüp birbirlerini candan kucaklamışlar, biribirlerile öpüşerek, biribirlerini tebrik ederek seviniyorlar. Bayram yapıyorlar. Bu suretle mânalı jestleri ile de bize spor yolunda ne derece tekâmül ettiklerini, olgunlaştıklarını, yükseldiklerini göstermiş olmuyorlar mı?

Var olsun Galatasaray, var olsun Fenerbahçe!..

Bedri Gürsoy

Fenerbahçe - Galatasaray Spor bayramı tertip heyetinden

Kulüplerimiz arasında pazar günü Fenerbahçe stadında kutlanmak üzere bir spor bayramı tertibedilmiştir.

Programa saat 14,30 da geçit resmile başlanacak; atletizm, A, B, genç ve mütekaitler arasında futbol müsabakaları yapılacaktır.

İsimleri aşağıda yazılı mütekait futbolcu arkadaşlarımızın o gün saat 14 de Fenerbahçe kulübünde bulunmaları rica olunur.

Galatasaraydan:

Ulvi, Avni, Ahmet Cemal, Mehmet Nazif, Âli, Burhan, Vahi, Hayri, Nihat, Arif, L. Mehmet, Oberle, Muslih, Mitat, Edip, Necdet, Halidun.

Fenerbahçeden:

Nedim, Hamit, Hasan Kâmil, Kadri, Cafer, Fahir, Ragıp, Cevat, Zeki, Alâeddin, Sabih, Bedri, Fazıl, Yaşar, İsmet, Sadi, Muzaffer, Reşat, Ömer, Niyazi.

İst. Futbol Ajanlığından: Fenerbahçe stadı: Saat 10 Hilâl - Eyüp: H: Muzaffer, Hayri, Fazıl.

Şeref stadı: Saat 10 Davutpaşa - A. Hisar: H: Şazi, Hayati, Halit.

Güreş Ajanlığından: Tecrübeliler arasında Grekoromen Güreş müsabakası, Güreş kulübünün Kumkapı şubesinde 17/5/1942 tarihinde yapılacaktır. Tartı saat 11 den 12 ye kadardır. Müsabakalara saat 14 te başlanacaktır.

Kadıköy Halkevinden: 19 Mayıs Spor ve Gençlik bayramı münasebetile Halkevimiz Fenerbahçe dalyanı ile Mode arasında Skif kürek yarışları tertibetmiştir. Her birlik iştirak edebileceği ve saat 14 de başlıyacak olan bu yarış dört tek, iki çifte, tek çifte, erkekler ve tek ile iki çifte bayanlar arasında olacak, kazanan takıma bir kupa, derece alanlara da hâtıra verilecektir. İştirak edecekler teknelerini yarış yerine kendileri getireceklerdir. 18 Mayıs akşamına kadar kayıt olmaları şarttır.

★ Beşiktaş Halkevinden: Spor ve gençlik bayramı münasebetiyle yapılacak merasimin programı şudur: 1 — İstiklâl marşı, 2 —Spor şubesi âzasından Kerim Kanık tarafından gençliğe hitabe, 3 — Umumi meclis âzasından avukat Abdülkadir Karamürsel tarafından «19 Mayıs gençlik bayramı mevzuu üzerinde» bir konferans verilecektir. 4 — Ar kolu tarafından milli marşlar, mandolin ve kitara konseri, 5 — Muhtelif spor müsabakalarında kazanan gençlere mükâfat tevzi, 6 — Gösterit kolu tarafından «Saadet perdesi» temsil edilecektir.

SİNGAPUR KORSANLARI

Tefrika No. 90 — Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Kava - Mura bir şey bilmiyordu. Yalnız emindi ki, karısını Şamama kaçırmıştı. Nereye gittikleri, kimlerden himaye gördükleri belli değildi.

Kava - Mura, günler geçtikçe karısını özlüyor ve onun iyi bir ev kadını olduğunu, kendisine riyasız bir bağlılık gösterdiğini düşündükçe sevgisi bir kat daha artıyor, derinleşiyordu.

Yamada bir gün kendisinin «sağ kolu» olan bu cesur ve atılgan denizciyi çağırdı:

— Sen bu gidişle hastalanacaksın, Kava - Mura! Bir kadın yüzünden senin gibi bir erkeğin bu derece keder duyması beni ümitsizliğe düşürüyor. Önünde büyük bir Japonyanın kapıları açılırken, ve bu kapılardan sana yüz binlerce kadın kalbini vermeğe hazırlanırken, sen hâlâ Şamamanın eline düşen karını düşünüyorsun! Bu sana yakışır mı? Bak, Karada, denizde, her yerde memlekete hâkim olmağa başladık. Bu hâkimiyetin verdiği gururla sen de göğsünü şişirerek yürüyebilirsin! Eğer böyle bir zamanda seni bir kadın bu derece oyalayabilirse, o zaman benim gelecek nesilden ümidim kırılır.. yurt ve millet işlerinde kadınların bu kadar rol oynaması beni haklı olarak endişeye düşürebilir. Karın belki çok yüksek, sana bağlı bir kadındır. Fakat bu yükseklik ve bu bağlılık senin gibi bir adamı bu derece sarsmamalı.. ve sen bundan sonra vatanını karından fazla düşünmelisin!

Bu sözler Kava - Muraya çok dokunmuştu.

Yamada yalan söylemiyordu. Japonyada kadının rolü umumî hayatta yok gibiydi. O siyaset sahasında olsun, aile hayatında olsun daima geri plânda bırakılmış bir mahlûktu. Hattâ Japon mütefekkirleri bile eserlerinde kadından fazla bahsetmezlerdi.

Kava - Mura bunları bildiği için, Şinagon gibi bir kadının ihtilâl günlerinde kendi eli altında bulunmasını ve muhitine onun mühim işler görebileceğini göstermesini bekliyordu. Şinagon, gerçek, sırtındaki «gayşa» kimonosunu tereddütsüz atarak, namuslu aile kimonosu giymekte ufak bir tereddüt bile göstermemiş ve kocasına sadakattan başka bir şey düşünmemiş güzel bir kadındı. Japonyada gayşalıkta tanınmış bir kadının namuslu aile hayatına dönmesi nadir görülmüş vakalardandı. Kava - Mura:

— Bu kadın çok iyi bir aile kuracaktı. Ondan çok şeyler beklenebilirdi. O, benim aradığım bir kadındı.

Diyerek, Yamadaya kederlerini duyurmamağa çalışmakla beraber, güzel karısını düşünmekten ve uzaktan uzağa onunla meşgul olmaktan da kendini alamıyordu. Hattâ etrafa şehirden birçok adamları para ile tutup göndermiş ve Şamamanın izini aratmağa da başlamıştı. O her gün bu gözcülerden hayırlı bir haber bekliyordu. Şamamanın bütün kinlerine, ihtiraslarına rağmen: «O, karımı öldürmemiştir. Şinagon, Şamamadan kendini korumasını bilen bir kadındır.» diyor ve bununla müteselli oluyordu.

Kava - Mura şehir muhafızlığını muvaffakıyetle yapıyordu. Her akşam gemiye gelir, Yamadaya bir günlük olayların hesabını verir, fakat bütün bu işlerden sonra Kava - Mura karısını düşünmekten kendini alamazdı.

★

Yamada bütün denizcileri bir araya toplamağa karar vermişti. Korsanlar birer ikişer Yokohama limanına geliyor ve Yamada tarafına geçiyordu.

Siyogon saltanatı tam mânasiyle yıkılıyordu. İhtilâl genişledikçe halkın derebeylerle saltanatına karşı husumeti artıyordu.

Yamada karadan önce deniz hâkimiyetini tesise savaştı. Kava - Muraya bir gün şöyle bir emir verdi: «Limana gelen yelkenlilerin kaptanlarını topla.. onlarla konuş ve gemilerin silâhlanması lüzumundan bahset! Belki ihtilâlden istifade etmek istiyen düşmanlar üzerimize saldırmak isterler. Onlara karşı denizde kuvvetli görünmeliyiz.»

Kava - Mura, şehir içindeki komutanlık dairesinde oturmuş, güzel karısı Şinagonu düşünüyordu. Ti - Pi «Sarı Korsan» dan bu emri getirince ayıldı.

— Çok dalmışım.. neredeyse seni de tanımıyacaktım, Ti - Pi!

Dedi ve emri aldı, okudu.

— Yamada denizlerde hâkim olmak istiyor. Çok güzel. Fakat biz ilkönce kara kuvvetleri kurmalı, karaya sahip olmalıyız.

Diye mırıldandı. Ti - Pi, Kava - Muranın sadık bir arkadaşıydı. Bu sözlerden cesaret alarak:

— Ben de bu fikirdeyim, dedi. İçimizdeki düşmanı yenmek için, her şeyden önce karada kuvvetli olmamız gerektir.

— Yamada, Tokyoya kuvvetli bir ordu göndermezse, bu iş çok uzar. Zalim ve müstebit siyogonlar Tokyada toplanıyorlarmış. Oraya gemileree gidecek değiliz ya... Her yerde de denizci muvaffak olamaz.

Kava - Mura bunları söylemekle beraber, limandaki bütün kaptanları bir araya toplanmaktan da geri durmadı. Onlarla ayrı ayrı konuştu ve Yamadanın dileklerini söyledi:

— Japonyayı istibdattan kurtarmak, milleti hürriyete kavuşturmak için birleşmeliyiz.

Dedi. Kaptanlar söz verdiler:

— Biz zaten Yamadanın peşinden gitmeğe hazırız. Müstebit siyogonların tahakkümünden karayı kurtaramazsak, denizleri olsun kurtarmak elimizdedir.

Bunlardan birisi de şu fikri ileri sürdü:

— Derebeylerinden birçoğunun Tokyodan Osakaya kaçmağa başladığını duyduk. Bu kaçanları yakalayıp onlardan hesap sormak zamanı gelmiştir.

Kava - Mura:

— İyi amma, Osakaya nasıl gidebiliriz? dedi.

Japon kaptanı güldü:

— Orada ne prenslerin zalim muhafızları vardır, ne de siyogonların cellâtları. Fakat orada birçok zenginler vardır. Biz bu zenginleri himaye edersek, şehre pek çabuk hâkim olabiliriz.

Bir başka kaptan da şunları söyledi:

— Osaka Japonyanın kalbidir. Mademki bugün bir ihtilâl başlamış ve kıyamına ateşi her yere yayılmıştır.. bence de işe Tokyodan önce Osakadan başlamalı.. Osaka hazinesine el koymalı; ancak orada çabuk muvaffak olabilmemiz için, zenginleri himaye etmeliyiz.

Kava - Muranın bu teklife aklı yatmıştı.

— Arkadaşlar çok doğru söylüyorlar, dedi, Tokyodan el çekelim.. Osakaya gidelim. Fakat nasıl gidelim?

— Buradaki denizcilerden bir «ihtilâl taburu» teşkil ederiz. Yerlilerden de bu kuvvete iştirâk edenler bulunur sanıyorum. Bu suretle Osakaya gidilir. Osakayı ihmal edersek, başladığımız işi muvaffakıyetle başarabileceğimizi sanmıyorum.

Kava - Muranın sadık arkadaşı Ti - Pi de söz aldı:

— Biraz önce bu konuşmalarımızı Yamadaya bildirdim. Bana: «Arkadaşların fikrine iştirâk ediyorum. Osakayı hiç bir zaman ihmal etmedim. Fakat, böyle bir fırsat bekliyordum.» dedi. Şu halde Osakaya gitmemek için bir sebep yoktur.

O gün bu mühim konuşmadan sonra bir «ihtilâl taburu» hazırlamağa karar verdiler. Bütün gemilerden birer miktar denizci toplıyarak, onları silâhlandırdılar.. gıydırdiler.

(Arkası var)

PERİLİ KONAK

Tefrika No. 61 — Çeviren: AHMET HİLÂLİ

— Maalesef yoktu!

— Bu mektup hakkında ne biliyorsan bize en küçük teferrüatına kadar anlat. Seni cankulağıyla dinliyoruz.

— Başüstüne efendim! Sir Charles, öldüğü geceden bir gün evvel sabahleyin bir mektup almıştı. Merhume, bir çok mektuplar geliyordu. Halk, sir Charles'in eliaçık ve iyilik yapmasını sever bir zat olduğunu bildiği için darda kalanlar, fakrüsefalete düşenler kendisine mektupla müracaat eder ve muavenetini talep ederlerdi.

Merhum, bu müracaatleri reddetmez, muhtaçlara elden geldiği kadar yardım ederdi. Gelen mektupları, bizzat birer birer açıp okumak ve gereğini yapmak merhumun en büyük zevk ve eğlencesini teşkil ederdi.

Ölümünden bir gün evvel konağa uğrıyan posta müvezzii, mütat hilâfına olarak o gün yalnız bir mektup getirmişti. Postacının elinden ben alıp efendime verdiğim için bu hal gözüme çarptı ve o tek mektubu, daha dikkatli bir surette tedkik etmeme sebep oldu.

O mektup, Coombe Tracey kasabasından geliyordu. Üzerindeki adres ince ve titrek yazı ile yazılmıştı. Zarftan tatlı bir koku yayılıyordu. Bunlar, mektubun bir kadın tarafından efendime gönderildiğine katî alâmetlerdi.

Barrymoor, izahatının bu noktasına geldiği zaman nefes almak ve hatıratını toplamak için biraz durdu.

Sir Henry'nin bu hikâyeden heyecan ve alâkası gözümden kaçmadı. Delikanlı, uşağın duraklachğını görünce, boğuk bir sesle emretti:

— Barrymoor çabuk anlat. Yoksa bizi meraktan çatlatmak mı istiyorsun?

— Ne münasebet efendim! Hikâyeme devam ediyorum: Mektubu müvezzin elinden alınca sir Charles'e götürüp verdim. Bunu da diğer mektuplar gibi alelâde birşey zannettiğim için fazla ehemmiyet vermedim. Efendimin anî ölümü araya karıştı, tahkikat başladı. Bu mektup meselesi de unutulup gitti. Yalnız siz buraya gelmezden evvel, sir Charles'in yazıhanesini temizliyordum. Vefatı gecesidenberi, kimse yazıhanesine girmemiş, içindeki eşyaya el sürülmemişti.

Yazıhanenin temizleme işinde, zevcem de bana yardım ediyordu. Mektup ocağa atılmazdan evvel, parça parça yırtılmış, sonra ateşe atılmıştı.

Bununla beraber, parlak ve iyi cinsten bir kâğıt üzerine yazılmış olan bu mektubun bir parçası üzerinde, mektubun altında hamış diye yazılmış, bir kaç satır pek vazıh bir surette okunuyordu. Karı koca başbaşa verdik ve not diye yazılmış olan şu satırları okuduk:

«Siz mert ve onur sahibi bir zatsınız, rica ederim, bu mektubu parçalayarak yakınız ve bu gece saat onda bozkıra açılan kapının önünde beni beklevinizz.»

Bu notun altına imza makamında yalnız L. L. harfleri yazılmıştı.

Uşağın bize anlattığı bu hâdise, fevkalâde bir ehemmiyeti haizdi. Bu hikâye, sir Charles'in anî ölümünü örten esrar perdesini kısmen kaldırıyordu.

Barrymoor hakikaten efendisine ve bize büyük bir hizmet ifa ediyor ve firari kaymbiraderini, hükûmete haber vermemek için kendisine vermiş olduğumuz sözü, mürekkep faizile ödüyordu. Bu esrar perdesini biraz daha sıyırmak ve aydınlığa varmak için onu biraz daha söyletmek lâzımdı.

Bu işi ben üzerime aldım ve Barrymoor'a sordum:

— O yanık mektup parçasını bari sakladınız mı?

— Hayır!

— Niçin?

— Çünkü kâğıt parçası yanmış olduğu için elimizi sürer sürmez, dağılıverdi.

— Çok yazık doğrusu!

— Kabahat bizim değil efendim!

— Acaba sir Charles, aynı kadın tarafından yazılmış başka mektuplar da almış mıydı?

— Farkına varmadım. O sabah ta yalnız bu mektup gelmeseydi, hiç ehemmiyet vermiyecek ve farkına bile varamıyacaktım.

— Sir Charles'e imza yerine L. L. harflerini taşıyan mektubu gönderen kadın zannınızca kim olabilir? Bu hususta tanıdığınız hiç bir kadından şüphelenmiyor musunuz?

— Maalesef, bu hususta sizi tenvir edebilecek hiç bir malûmatım yok. Yalnız şu kanaatteyim ki, şayet bu mektubu gönderen kadının kim olduğunu anlıyabilirseniz, zavallı efendimin ölümünü örten esrar perdesini kaldırmak mümkün olacak.

— Bunda hakkın var Barrymoor! Yalnız merakımı mucip olan bir nokta var: Bu kadar büyük ehemmiyeti haiz bu keşfinizi niçin bu güne kadar gizlediniz ve kimseye söylemediniz.

— Biraz evvel size bunun sebebini kısmen anlatmıştım. Bu yanık mektup parçasını, sir Charles'in ölümü etrafında, adliyece yapılan tahkikat bittikten ve meselenin adli safhası kapandıktan sonra bulduk. Sonra merhum sir Charles'i çok seviyorduk. O bize büyük iyiliklerde bulunmuştu. Hususi hayatına ait bir sırrı ifşa etmek, onu dirltemizdi. Bu sırrı faşetseydik belki hatırasına bir saygısızlık göstermiş, hakkında bir takım fena şayialar dolaşmasına sebebiyet vermiş olurduk.

Bu sebepten dolayı, susmağı ve bu mektup meselesinden hiç kimseye bahsetmemeği daha muvafık bulduk.

Bundan başka bu mektup meselesinden bir kadın şeref ve haysiyeti de bahis mevzuu oluyordu. Sir Charles'e bu mektubu göndermiş olan meçhul kadın, okuduktan sonra yırtıp yakması için, merhumun erkeklik şerefine hitap ve müracaat etmiştir. Demek, bu kadın, sir Charles'e mektup gönderdiğinin ve konağa geleceğinin gizli tutulmasını arzu ediyordu. O mektuptan bahsetmek, kadının imza yerine yazmış olduğu ilk harfleri de ifşa etmek icabederdi. Bunlar, meçhul kadının hüviyetini ihtimalki meydana çıkaracak, evli ise bir aile faciasına, dul veya kız ise, şeref ve namusunun kirlenmesine ve halkın nazarında rezil ve rüsvay olmasına sebebiyet verecekti.

(Arkası var)

İstanbul Bölge İaşe Müdürlüğünden:

Beyoğlu kazası halk birlikleri intihabı 17/5/942 pazar günü yapılacağından aşağıdaki listede her mahalle halkının içtima yeri ve saati gösterilmiştir. Birliklere dahil olmıyanların iaşe maddelerinden istifadesi mümkün olmıyacağından alâkadarların mezkûr gün ve saatte toplantıya gelmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Taksim Nahiyesinin Halk birlikleri intihabı

Eskişehir
Yenişehir — Yenişehirde Vangelista kilisesinin dahilindeki mektepte
Kocatepe

Hacıahmet
Bostan — Yenişehir Parti binasında
Bülbül

Harbiye
İnönü
Şehitmuhtar — Taksimde Dağcılık kulübünde
Gümüşsuyu

Cihangir
Kâtipçelebi — Taksim Parti ocak binasında

Kasımpaşa Nahiyesinin Halk dağıtma birliklerinin intihap günleri ve yerleri

Bedrettin
Çatma mescit
Camiikebir Mahalleleri «Parti nahiye binasında 17/5/942 pazar öğleden evvel
Sururi
Yahya Kâhya

Küçük Piyale
Kaptan piyale mahalleleri: Kaptan piyale ocağında 17/5/942 öğleden sonra
Kadı Mehmet

Hacı Hüsrev Mahallesi «Hacı Hüsrev» ocağında 17/5/942 pazar öğleden sonra

MERKEZ N. Md.

Mahallesi	İntihabın yapılacağı yer	Günü
Şahkulu		17/5/942 pazar
Evliya Çelebi	Beyoğlu 35 inci ilk mektep	» » »
Asmalımescit		
Tonton	Beyoğlu Parti binasında	» » »
Kuloğlu		
Firuzağa	On ikinci ilk mektep	» » »
Kamerhatun		
Kalyoncu kulluğu	Katolik mektebinde	» » »
Hüseyinağa		
Çukur	Hüseyinağa Parti binasında	

17/5/942 tarihinde yapılacak mahalle birlikleri intihabı saat ve yerini gösterir cedveldir.

Mahallesi	İntihap Yeri	Saati
Meşrutiyet M.	Şişli Halkevinde	11 de
Şişli »	43 üncü okul	11 de
Cümhuriyet »	44 üncü okul	15 »
H. Gazi »	Halkevinde	15 »
Bozkurt »	49 uncu okulda	11 »
Pangaltı »	Pangaltı lisesi	15 »
Ferikôy »	17 nci okul	15 »
Duatepe »	49 uncu okul	15 »
Paşa »	17 nci okul	11 »
Mecidiyeköy »	42 nci okul	11 »

Galata Nahiyesi Dağıtma birlikleri intihap günü saat ve mahalleleri

Mahallesi	İntihap Yeri	Gün ve Saati
Kemankeş	Merkez ocağı binasında	17 pazar 10—11
Hacı Mimi	Karabaş M. Yazlık tiyatro yeri	17 » 10—11
Bereketzade	Yazıcı S. 2 nci Karme okulu	17 » 10—11
Arapcami	Çeşme meydanı semt ocağı	17 » 10—11
Yenicami		
Ömer Avni	13 üncü okul binasında	17 » 10—11
Kılıçali	Cihangir 37 nci okul binasında	17 » 10—11
Müeyyet zade	Ermeni lisesi binasında	17 » 10—11
Pürtelâş	Cihangir 32 nci okul binası	17 » 10—11
Emekyemez	Şişhane 2 nci Karme okulunda	17 » 10—11

(5585)

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos
2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ

1	Adet	2000	Liralık	= 2000.— Lira
3	»	1000	»	= 3000.— »
2	»	750	»	= 1500.— »
3	»	500	»	= 1500.— »
10	»	250	»	= 2500.— »
40	»	100	»	= 4000.— »
50	»	50	»	= 2500.— »
200	»	25	»	= 5000.— »
200	»	10	»	= 2000.— »

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

YÜKSEK TİCARET MEKTEBİNE DEVAM EDEN — Bir genç öğleden sonra çalışmak üzere müessese lerin birinde münasip iş arıyor. Taliplerin Akşam gazetesinde Ş. M. rümuzuna mektup göndermeleri.

TESVİYECİ VE MAKİNİST — Askerlikle ilişiği olmayan elinde bonservisi bulunan makine, dinamo ve stim makineleri kazanlarında, pulanyacılık ve bu gibi işleri idare edebilen bir Türk vatandaşı iş arıyor. Akşam'da «M.S.R» rümuzuna mektupla müracaat. —

DAKTİLO BAYAN İŞ ARIYOR — Orta derece tahsili olan ciddi müesseselerde çalışmak üzere sarih adreslerile Akşam'da »H.D.» rümuzuna mektupla müracaat. — 1

ASKERLİKLE ALÂKAM YOKTUR — Orta mektep mezunuyum eski yazı okur yazarım nakliyat şirketinde çalıştım. Kefalet verebilirim her hangi bir şirket veya müessesede acele olarak münasip bir iş arıyorum. H. S. rümuzuna. —

SERİ DAKTİLO YAZAN — Türkçe ve Fransızca bilen avukat yanında çalışmış bir bayan müessese veya buna mümasil iş arıyor. Akşam'da S.H.G rümuzuna mektupla müracaat. — 2

BİR ALMAN MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Referansı mevcut tecrübeli Fransızca bilir. Akşam'da «M.P» rümuzuna mektupla müracaat. —

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

ALATURKA VE ALAFRANGA — Yemek pişirmesini bilen bir Türk bayana ihtiyaç vardır. Arzu edenlerin her gün sabah saat 9 dan 11 e kadar Tahtakale caddesi 96 No. kundura boya imalâthanesinde Mehmet Nuriye müracaatları.

ROMANYADA — Bükreşte çalışmak üzere bir kadın hizmetçi (fam dö şambr) aranıyor. Türk vatandaşı olması, çalıştığı yerlerden bonservisleri bulunması veya muteber kefil vermesi şarttır. Şişli Osmanbey Rumeli caddesi (Afitap) apartımanı 3 No. ya müracaat. — 2

SAĞICI ÇOBAN VE YANAŞMA ARANIYOR — Aylıktan başka bol yiyeceği de çiftliğe ait olmak üzere bir manda ve inek sağıcısı ile bir yanaşma aranıyor. Yalovada Salâhattin Bey çiftliğine müracaat. — 1

DAKTİLO ARANIYOR — Fransızcaya hakkiyle vakıf İstanbul veya Ankara'da çalışmak üzere erkek veya kadın sekiz daklito alınacaktır. İsteklilerin Türk ırkından olması şarttır. Tahsil derecelerine ve şimdiye kadar çalıştıkları yerlere ait malûmatı muhtevi bir mektupla İstanbul postahanesinde 722 numaralı posta kutusuna müracaat. — 1

HASTABAKICI VE HADEME İSTENİYOR — Şişli Âbidei Hürriyet caddesi No. 201 Cerrahi Klinik müdürlüğüne müracaat. — 1

HASTABAKICI ARANIYOR — Ortaköy Şifa Yurdu için hastabakıcı alınacaktır. İsteklilerin vesikaları ile her gün öğleden sonra müessese ye müracaatları. Tramvay yolu Muallim Naci cad. 115. — 1

BİR BAYAN ARANIYOR — İki kişilik bir ailenin yalnız yemek işini temiz bir surette yapabilecek bayan aranıyor. Taksim Lâmartin caddesi Çelik Palas No. 8. —

ADANADA — Âlâtı ziraiye ve bilûmum makinelere yedek parça fabrikasında çalışmak üzere birinci ve ikinci sınıf tornacı ve tesviyeci ve modelci ustalarına ihtiyaç vardır. İsteklilerin askerlikle alâkası olmamak şartiyle Galata Mahmudiye caddesi 47 numaraya acele müracaat etmeleri. — 2

ALMANCA BİLEN VE BİLMEYEN BAYANA LÜZÜM VAR — 12 ye kadar bir hafta zarfında Galata Bankalar Hezaren sokak 121 No. lı mağazaya müracaatları. — 1

TELEFON VE KISMEN DE YAZI — İşleri için bir bayana ihtiyaç vardır. Her gün saat 16 dan 18 e kadar Bahçekapı Taşhan 4/5 numaraya müracaat.

MATMAZEL ARANIYOR — Altı ve on yaşlarında iki kız çocuk için Almanca veya Fransızca (Almanca tercih olunur) bilen bir matmazel aranıyor. Adres: Beyoğlu İstiklâl caddesi Seri kundura mağazası. — 2

TEZGÂHDAR ARANIYOR — Manifatura işinde çalışmış fatura yazabilir bir tezgâhdar aranıyor. A.R remzine müracaat. — 2

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK KAZAN — İki adet müstamel fabrika kazanı satılıktır. Her birinin kutru 1,50 metre, uzunluğu 5,50 metre. Posta kutusu No. 545 veya telefon 24070 numaraya müracaat. — 2

SATILIK AKORDEON VE KOMPLE CAZ TAKIMI — 80 Basli Hohner marka akordeon verdi 2 ile caz Beşiktaş tramvay caddesi 73 Lütfi.

SATILIK SU DEPOSU — 60 teneke su alan demir çemberli çinkodan yapılmış. Görmek isteyenler, Sultanahmet Cankurtaran Utangaç sok. No. 13 e müracaat.

SATILIK — Buz dolap ve havuzları. Arzu ettiğinden çok güzeldir. Saraçhanebaşında bahçeli mahallebici. Tel: 21607. — 3

KELEPİR — Kakum (Hermine) derisinden orta boyda lüks ve güzel bir kap (pelerin) satılıktır. Merakhlar için müstesna bir fırsat. Kurtuluşda Tepealtı Seymen sokağında 67/1 No. ya saat 11 ile 14 arasında müracaat. — 1

25/30 BEYGİRLİK — Yatık 1 Dizel motörü çift volantlı, kasnaklı - mükemmel halde - regülâtörlü ve tazyikli hava kazanile satılıktır. Müracaat: M. Bilge İş Han altında 13 - 15. — 2

7 BEYGİRLİK DİK DİZEL MOTÖRÜ — Tek volantlı - kasnaklı - mükemmel halde satılıktır. Müracaat: M. Bilge ve Ortağı Galata Perşembe pazarı İş han altında 13-15. — 2

PLÂNYA VE TORNA — Plânya (Vargel) 1,50 × 78 × 78, Torna 1,50 - Prizmatik - Satılıktır. Müracaat: M. Bilge ve Ortağı - Galata Perşembe pazarı İş Han altında 13 - 15. — 2

HUSUSİ ELDEN — Antika, tablo, halı satın alınır. Mektupla müracaat: Beyoğlu posta kutusu 2163. — 19

BİR ÇOCUK ARABASI SATIN ALINACAKTIR — Az kullanılmış bir çocuk arabasına ihtiyaç vardır. Satmak istiyenler adreslerini İstanbul posta kutusu 34 e bildirmeleri. — 2

İÇERİSİ ÇİNKO DÖŞELİ — Ve buz konulduğunda yemekleri soğuk tutacak dolabı olup satmak istiyenler 21091 telefon numarasına bildirmeleri. — 1

SATILIK BUZ DOLABI — D.K.W markalı, iki kapılı, kasap bakkal, lokanta gibi mahallerde istimal edilebilir. İsteyenlerin 20452 No. müracaatları. — 2

ARANIYOR — Otomatik bir terazi ile otomatik hesap makinesi alınacaktır. Satmak istiyenlerin hemen Beyoğlu istiklâl caddesi 54/2 Bilik Emlâk. Tel: 43376. — 1

4 — Kiralık - Satılık

ŞİŞLİ CADDESİNDE — 4 katlı 5 odalı sıcak su parke net irat 1980 fiyatı 70000 lira. Tel: 43376 Bilik Emlâk Bürosu. —

PANGALTI — Caddeye yakın 5 katlı 4 odalı dükkânile net irat 1120 fiyat 27000. Tel: 43376 Bilik Emlâk Bürosu. —

BEYOĞLU — caddeye yakın 4 kat 2,5 oda koridor aylığı 92 lira fiyat 17000. Tel: 43376 Bilik Emlâk Bürosu.

TALİMHANEDE — 5 kat 3 - 4 - 5 oda sıcak su net irat 1540 fiyat 42000. Tel: 43376 Bilik Emlâk. —

PANGALTI CADDE — 4 kat 3 odalı dükkânlı net irat 2150 fiyat 37000 kelepirdir. Tel: 43376. Bilik Emlâk. —

BEYOĞLU — Caddeye yakın 3 kat 3 odalı dükkânlı net irat 1510 fiyat 32500. Tel: 43376 Bilik Emlâk. —

TARLABAŞI — Caddeyi gören 3 kat 3 odalı 1 banyo her katta mutfak 12500 lira. Tel: 43376 Bilik Emlâk. —

BÜYÜKDERENDE — 3 kat 9 oda dükkânlı apt. köşebaşı irat 650 fiyat 12000. Tel: 43376 Bilik Emlâk. —

BEYOĞLU CİVARINDA — 6 kat 3 odalı 10 daire 4 dükkânlı net irat 4520 fiyat 80000 kelepirdir. Tel: 43376. Bilik Emlâk. —

EVLER — Beyoğlu - Tarlabaşı ve civarında 5 bin liradan 15000 liraya kadar satılık evler İstiklâl caddesi 54/2 Bilik Emlâk. Tel: 43376. —

YAZLIK İÇİN KİRALIK MÖBLE APARTIMAN — Şişlide birinci teşrin sonuna kadar 4 oda telefon, banyo mevsimliği pazarlıksız 400 liradır. Peşindir. Aileler tercih edilir. Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 54/2 Bilik Emlâk. Tel: 43376. —

YÜK ARABASI — İki kuvvetli at gayet sağlam yük arabasile garanti veya kefil verebileceklere senelik kiraya verilecektir. Müracaat, sabahları saat ona kadar: Baha Cümhuriyet cad. 47/3 Taksim. — 1

KİRALIK MÖBLE AP. — Belediye civarında 5 odalı daire yaz mevsimi için kiralıktır. Fazla malûmat için telefon 21235. — 1

ACELE SATILIK BAĞ VE KÖŞK — 18 dönüm arazi dahilinde 4000 kütük bağ ve 400 meyva ağaçlı Silivrikapı harici Tepebağ No. 10. — 3

KİRALIK KÂGİR BÜTÜN MÖBLE KÖŞK — Erenköy. Ethemefendi caddesi No. 2/1 asfalta 2 dakika 8 oda tam konfor. T: 52.171. — 1

İMALÂTHANE YERİ ARANIYOR — 300 metre murabbamda bir mahalle ihtiyaç vardır. Bahçekapı Hasan Deposuna saat 11 den 5 şe kadar müracaat. Tel: 20771. — 2

3300 LİRAYA — Kurtuluşta natamam kârgir ev satılık. Dosya 191 Taksim Cümhuriyet meydanı Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

7000 LİRAYA — Küçük Bebekte 721 metre kare denize nazır arsa satılıktır. Dosya 195 Taksim Emlâk han Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

12000 LİRAYA — Kurtuluşta 3 katlı 3 er 4 er odalı ayda 70 lira, apartman satılıktır. Dosya 348 Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

8000 LİRAYA — Beyoğlunun merkezi bir yerinde 5 katlı merdivenleri ahşap ayda 50 lira iratlı apartıman satılıktır. Dosya 317. Tel: 44439. — 1

5000 LİRAYA — Üsküdarda 9 odalı deniz görür yarım kârgir elektrik, terkosu ve bahçesi bulunan. Dosya 190 Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

22000 LİRAYA — Nişantaşında 10 odalı 900 metre bahçesi bulunan iki sokağa nazır ev satılıktır. Dosya 188 Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

50.000 LİRAYA — Şişli Halâskârgazi caddesinde 5 katlı 3 çer odalı ev apartımana tahvili müsait büyük bahçesile satılık. Dosya 193. Tel: 44439 — 1

25000 LİRAYA — Beşiktaşta 14 odalı ittisalinde 4-5 odalı bir senetle tasarruf edilmekte bahçeli evler satılık. Dosya 192 Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

15000 LİRAYA — Fener ile Cibali arası lebiderya 300 metre murabbaı arsa satılık. Dosya 196 Taksim Emlâk han Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

12000 LİRAYA — Bomonti Bulgar çarşısına civar 2 kat 7 oda kârgir ev satılıktır. Dosya 194 Taksim Emlâk han Emlâk Yurdu. Tel: 44439. — 1

6000 LİRAYA — Senede 480 lira iratlı Kuzguncukta apartıman şeklinde acele satılık ev. Galata Ömer Abit han kat 2 No. 23. Tel: 42368. — 2

KİRALIK MOBİLYELİ APARTIMAN — Ayaspaşa Molla Bayırı Molla Palas 32/1 mobilyeli 3 oda kiralıktır. Ayni apartımanda 2 No. ya 2 den 4 e kadar müracaat. — 3

YAZLIĞA KİRALIK — Bir bahçe içinde ferah ve havadar üç büyük oda, su, gaz, elektrik, banyo. İskeleye 5 dakika. Çengelköy, Arif paşa köşkü. — 2

SATILIK EV — Bostancı istasyonuna 2 dakika mesafede Tayyare sokak 10 No. lu 3 oda 1 mutfaktan ibaret bahçeli evin tamamı satılıktır. Her gün Suadiye Çolak İsmail sokak 15 No. lu eve müracaat. — 1

SAYFİYELİK KÖŞKLER — Ayrı bahçeli ağaçlıklı tamamen müstakil hizmeti çok kolay yeni kâgir. 3 ve 5 odalı. Biri senelik te verilebilir. Şerait normal. Göztepe, Bağdat caddesi Hamam sokak 18/1. Tramvaya 5 dakika. — 1

ACELE SATILIK AHŞAP EV — Üç katlı 7 oda, iki mutfak, bir taşlık geniş bahçe tatlı su kuyusu tulumbasile iki haneye elverişli ve gayet havadar elektrik ve sıhhi bir ev satılıktır. Görmek için Fatih Haydar mahallesi Hamam sokak 15 No. ya, görüşmek için Eminönü Bahçekapı Selâmet han birinci katta diş tabibi Falk Tokluoğluna müracaat. — 9

KİRALIK EV — Beşiktaş Ortaköy tramvay caddesinde Boğaza nazır fevkalâde manzaralı, su, elektrik, telefon, kalorifer. TF. 20452 müracaat. — 2

SUADİYEDE ARSA — Yenimahalle durağının deniz tarafında asfalta mütenazır dört yüz küsur metrelik arsa acele satılıktır. Ömerabit han kat 3 Ali. Tel: 40533. — 1

FABRİKAYA MÜSAİT — Bomontide, üç tarafı cadde, iki buçuk dönüm müfrez arsa 10.000 liraya satılıktır. Beyoğlu, Mis sokak 17/1 Beyoğlu Umum Emlâk Bürosu. Tel: 42336. —

40,000 LİRAYA APARTIMAN — Nişantaş, Vali konağı caddesi, 6 kat, betonarme, 5 er oda, banyo, açıklık. Mis sokak 17/1 Beyoğlu Umum Emlâk Bürosu. Tel: 42336. —

KİRALIK MÖBLE APARTIMAN — Şişli tramvay caddesinde 5 odalı, konforlu ve havadar möble bir daire yaz için kiralıktır. Halâskârgazi caddesi No. 332 Sırmalı apartımanı No. 7 — 4

YAKACIK'TA — Koru yolunda bay Cemal ailesine ait köşk kiralık ve satılıktır. İçindekilere müracaat. — 1

SATILIK MÜHİM ARSA — Moda'da deniz kenarında 3 tarafı cadde, deniz cephesi 38 metre derinliği 37 metre, etrafı beton duvar ve demir parmaklıkla çevrili arsa toptan satılıktır, müteavassıt kabul olunmaz. Adres: Moda burnu No. 22. Telefon: 60118 — 7

BÜYÜK FIRSAT — Bursada Kükürtlü ve Kaynarca kaplıcaları arasında kâin suyu muhtevi 3211 metre murabbamdaki arsa satılıktır. İstiyenlerin Galata Rıhtım boyunda 33 numaralı Kalaycıoğlu Han 1 inci katta ve 40493 telefon numarasına müracaatları.

KİRALIK VE 800 LİRAYA SATILIK — Tarabyada Böğürtlen sokağında 72 No. lu üç katta üç oda bir mutfaktan ibaret ahşap ev satılık ve kiralıktır. Sultanhamamı Aşir Efendi caddesi 91 No. müracaat. — 4

18.000 LİRAYA APARTIMAN — Beyoğlu Kumbaracıda, 6 kat, 4 er oda, 1236 lira irad, Beyoğlu, Umum Emlâk Bürosu Mis sokak 17/1. Tel: 42336.

3200 LİRAYA ACELE SATILIK TAVİZSİZ KÂRGİR EV — 4 oda Tarlabaşı caddesini görür tramvaya 5 dakika Tarlabaşı Keresteci sokak No. 22.

1.000 LİRADAN 1,000,000 LİRAYA KADAR — Muhtelif yerlerde muhtelif kıymetlerde satılık ev, dükkân, han, apartıman, pasaj, yalı, villâ, arazi, arsa, çiftlik, hamam ve saire gibi emlâk almak ve satmak, işletmek istiyenlerin Selek Türk Emlâk Bürosu, Galata Ömer Abit han ikinci kat No. 23 telefon 42368. — 14

SATILIK VİLLÂ — Şişli Büyükdere caddesi Zincirlikuyuda, Betonarme elektrik, su, banyosu vardır. 3058 metre arazi 85 metre asfalt üzerinde cephesi üç yol ağzı bir yol Yıldız Beşiktaşa diğer yol Büyükdereye ve diğer yol da Mecidiyeköy Şişliye giden cadde elektrikle tenvir edilmiştir. Garaj, ahır önde gazinosu, 80 metre çiçek camekânı. Bahçede müteaddit çeşmeler muhtelif çiçek ve güller hey'etile satılıktır. İş Bankası karşısında Malûl Cemal Gişesine müracaat mutavassıt kabul olunmaz. 2

KİRALIK — Cümhuriyet matbaası karşısında 21 No. 4 odalı konforlu hane mobilyalı, mobilyasız kiralıktır. Taliplerin 21194 No. ya telefon etmeleri, görmek isteyenlerin içindekilere müracaatları.

4800 LİRAYA — 163 metre kare Talimhane civarında satılık arsa. Emniyet Emlâk Tarlabaşı cad. 85/1. —

KİRALIK — En mutena meykide mobilyalı yazlık bir gazino kiralıktır. Sirkecide Vezir çıkmazı No. 8 de Süleymana müracaat olunması. — 1

KİRALIK — İki taraf cadde, arkası deniz, bir oda, bir salon, bir camekânlı yemek odası, mutfak, 5 ay için tenha bir alleye kiralıktır. Su, gaz, elektrik, Bayezit Külhan sokak 9 numaraya müracaat. — 1

SATILIK KÖŞK — Bakırköyünde Bağlar yolunda istasyona 5 dakika, 15 dönüm arazide çam ve meyva ağaçları havi merhum Ziya paşa köşkü satılıktır. Kalorifer, elektrik vardır. Sirkeci, Hoca-paşa hamamı, bay Nuri'ye müracaat. — 1

6500 LİRAYA — Fabrika ve depoya elverişli Haliçte İstanbul cihetinde cadde üstünde denize yakın Kâgir bir bina satılıktır. Akşamda M. K. adresine. müracaat. — 1

6500 LİRAYA — Kurtuluşta tramvaya yakın dükkânlı kârgir küçük apartıman satılıktır. Semtin havası sayfiye gibidir. Galata Nordştern hanında 5 numaraya müracaat. — 2

KİRALİK MÖBLE APARTIMAN — Gayet havadar, güneşli beş odalı temiz möbleli yaz için verilecektir. Şişli Tokaloğlu sokak 32 numara kat 3 sabahları müracaat. — 2

5 — MÜTEFERRİK

ÇOK TECRÜBELİ — Lise profesörü İngilizce, Fransızca dersler verir. Mektep talebelerini imtihanlara hazırlar. Her yere gider. Şartlar müsaittir. Akşam'da R.R. rümuzuna. — 2

BİR İNGİLİZ ÖĞRETMENİ — İstanbul ve civarında mükemmel ingiliz lisan dersleri verecektir. Çok kolay ve seri metot (Akşam'da) «LESSONS» rümuzuna yazı ile müracaat. — 1

ALMANCA DERSLERİ — Talebelere, büyüklere gramer ve muhabere dersleri verilir. Kolay metodlar 6 ay zarfında Almanca öğretilir. Adalar ve Boğaziçine gidebilir. Taksim Sıraserviler 101 kapı z son kat Madam Siftar. — 2

BİR İNGİLİZ ÖĞRETMENİ — İstanbul ve civarında mükemmel İngiliz lisan dersleri verecektir. Çok kolay ve seri metot Akşam'da (LESSONS) rümuzuna yazı ile müracaat. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

Dadı — A.H — A.Ç — M.M.T — B.R.T — F.N — R.S — M.K — M.Ç — L.E — S.S — Tüko — B.S — A.P

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları rica olunur.

Zayi — Çemişkezek nüfus memurluğundan aldığım nüfus hüviyet vesikamla birlikte Beyoğlu yabancı askerlik şubesinden 935 yılında aldığım terhis vesikamı zayi ettim. Hükümleri olmadığını ilân ederim.

Fenerde Haydar caddesi No. 15 te İzzet oğlu Hamdi Tunçay
327 doğumlu

HIZIR

HÂLİS ECE Müessesesi yangın söndürme ve pasif koruma vesaiti. Her nevi söndürme eczalarımız gelmiştir. Seyyar acentemiz yoktur. Doğrudan müesseseme müracaatınız rica olunur.

Galata, Eski Gümrük caddesi, No. 44. Telefon: 41447.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Bozkurt-Emlâkin

Bozkurt delikli tuğla fabrikası

On beş senedenberi Silâhtarağada Çelikbaş namı altında işletmekte olduğum fabrikamda (100) binden aşağı olmamak üzere tuğla siparişi kabul ediyorum. Fabrika telefon 20492 satış mahalli telefon 24083. Sahibi: Taksim Abdülbak Hâmit caddesi No. 23 Bozkurt - Emlâk. Telefon: 43532. Ankara ve Lâleli Emlâk şubeleri faaliyettedir.

NEOSTERİN

Sıhhatli olmak için insanın ağız, burun, boğaz ve bademciklerini sıhhî bir tarzda temiz bulundurması lâzımdır.

Bu yollarla giren nezle anjinler, grip, kızıl, kızamık, difteri, kabakulak, çiçek, suçiçeği, menenjit.. ilâh bulaşıcı hastalıklarda

NEOSTERİN

Pülverizasyon veya gargarası şifaya yardım eder.

Böyle hastalar ile temasta bulunanları korur, şahsî ihtiyat ve tedbiri aldırır. Eczanelerde reçetesiz satılır.

GÖZEN'İN İZ BIRAKAN KOKULU LOSYONU

SEVBENİ HÜLYA ESMER OYA

YENİ POSTANE CAD. No 5. TEL: 41378

İTRİYAT MAĞAZA VE DEPOLARI

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve itibarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet	1.000	liralık	4.000 lira	100 adet	50	liralık	5.000 lira
4 »	500	»	2.000 »	120 »	40	»	4.800 »
4 »	250	»	1.000 »	160 »	20	»	3.200 »
40 »	100	»	4.000 »				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kuralar senede 4 defa 11 eylûl, 11 birincikânun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sümer bank iplik dokuma fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

İki Bayan Eczacı aranıyor

Nazilli ve Ereğli fabrikalarımız için diplomalı iki bayan eczacıya ihtiyaç vardır.

İsteklilerin «Ankarada İsmetpaşa caddesi 15 No. da» müessese merkezi Zat işleri şefliğine şifahen veya tahriren müracaatları rica olunur. (3304 - 5315)

Belsamitol

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, İdrar zorluğu, Mesane ve Prostat iltihabı, Sistit ve Koli Sistitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilâç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün Eczanelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahvancılar sokak No. 5.

TOZLU HALILARINIZI

Yıkanır, tamir yapılır.

HALICILIK TÜRK Ltd. Şti.

İstanbul, 4 üncü Vakıf han No. 58. Telefon: 23967.

Satılık Arsa

Bostancıda asfalt şoseye, denize, istasyona yakın ve Derkos şebekesi üzerinde 2766 metre murabbalık bir arsa satılıktır. 42162 numaraya telefon edilmesi.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. Her Eczanede bulunur.

Satılık Fevkalâde Arsalar

Erenköyde Santral caddesinde Tramvay yoluna bir dakika mesafede deniz görür bir arsa; yine Erenköyde asfalt cadde üzerinde ve İstasyona beş dakika mesafede işlenmiş ağaçlı ve bostan kuyulu bir arsa ve Çiftehavuzlarda Tramvay yolu ile deniz arasında deniz görür iki arsa satılıktır. Görüşmek üzere Beyoğlunda Saray sineması büfecisine müracaat. Telefonla izahat verilemez.

POKER TRAŞ BIÇAĞI

Beklenmekte olan

POKER Traş Bıçakları GELMİŞTİR.

DİKKAT: İstanbulda 1 adedi 5 kuruştur.
İstanbulda 10 adetlik paket 45 kuruştur.
Taşrada: 1 adedi 5, 10 adedi 50 kuruştur.

BAYILANLAR, ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER NEVROL CEMAL'DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERAHLARLAR.

Öksürük ve Bronşiti TURAL

Komplimeleri derhal keser. Her eczanede kutusu 35 kuruştur.

Zayi — Bayezit laşe bürosundan almış olduğum 8560 No. lu ekmek karnemle ve İktisat fakültesinden almış olduğum talebe hüviyet cüzdanı ile pasoyu zayi ettim yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Bakî Tibet

Açık arttırma ile Fevkalâde satış

17 Mayıs pazar sabahı saat 10,30 da Bakırköyde Hatboyu caddesinde 64 No. lu evde mevcut eşyalar. Açık arttırma ile satılacağı ilân olunur. Bronz garnili İngiliz büfesi, otomatik kare masa, vitrinli divan, Jardinyer, vitrin, orta masası, 1 kanape 2 koltuk 6 sandalye, 2 Markiz, 3 kolon ve 3 çift kadife perdeden mürekkep gayet güzel bronze işleme salon takımı, 3 kapılı aynalı dolap tuvalet ve gece masasından ibaret yatak odası, aynalı dolap, yazıhane, portmanto, çini ve demir sobalar, 60 adet plâklarile Kolumbia gramofon, kadife kaplı kanape ve sandalyeler, armonyom, avizeler, biblolar 25 metre Takay, Hereke ve Anadolu halıları vesaire. Tren Sirkeciden hareket 8,20 - 9,15 de.

Açık arttırma ile Fevkalâde satış

942 Mayısının 17 nci pazar sabahı saat 10 da eski eşya meraklılarına büyük fırsat. Beyoğlu Nişantaşında Valî konağı caddesinde 75 No. lu apartıman 1 inci dairesinde mevcut ve şehrimizde tanınmış gayet maruf bir alleye ait nadide eşya, tablo, gümüş takımları, kristaller ve saire açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur.

18 inci asırda yapılmış ve Epok ve tekmili oymalı rönesans nadide yemek oda takımı, hakiki «Biedermair» birinci Ampir eski salon takımı, Marketeri işlenmiş stil ve zengin sekreter, salona ait muhtelif cins stil masalar, hakiki Ampir konsollar, 18 inci asra ait tekmili oymalı dolap ve etajerler, oymalı pelesenk Edirne sandalyeleri, Ampir usulü komodlar, antre sandalyesi, Çin krakele ve «Pezaron» Mayolik vazo ve duvar tabakları, halis bakara taye su ve şarap kadehleri, Kristofl şamdanlar, 160 parçadan ibaret «Rozenthal» tabak takımı, Limoj ve Chabrol ve Poirier çay takımları, koro Simenof, Rifat imzalı orijinal tablolar, Praziozi imzalı gravürler, meşhur Kanonika imzalı bronz heykeller, Renoir ve Vernat'nun hakiki minyatürleri, kristal bronz ve Ampir avizeler, masif gümüşten yapılmış tepsi, tabak kabartmalı pasta tabakları, Sürahi Gülapdan ve aynalar, Ferforje gayet eski bir anahtar ve kilit koleksiyonu, Ampir oyun masası, gümüş ikonlar, apartımanın yeni halde bütün muşambaları, sedef tabure vesair lüzumlu ev eşyaları. Meşhur Frigidaire otomatik buz dolabı = R. C. A. marka 5 ampullu radyo. Tebriz, Afgan ve Şiraz halıları.

ERENGİ ve Belsoğukluğuna tutulmamak için EN İYİ İLÂÇ: PROTEJİN'dir

Bir Muhasip aranıyor

Türk olması ve ecnebi memleketlerde muhabere için lisana vakıf olması müreccahtır. Galatada Havyar hanında 29 No. ya müracaat. Telefon: 42415.

MAARİF VEKİLLİĞİNİN

Talebe fotoğrafları

hakkındaki tebliğlerine uygun resimler Beyazıdda postane sırası No. 123

FOTO İPEK'te ÇEKİLİR

Dr. İhsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Herkes kullanabilir.

Zayi — Devlet Demiryolları birinci işletmeye ait olan 10415 numaralı hüviyetimi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Sabit ateşçi Hüseyin Yeniler 320 doğumlu

Zayi — Kadıköy laşe bürosundan aldığımız 16, 17, 18, 19 numaralı ekmek karnelerimizi zayi ettik, yenilerini alacağımızdan eskilerinin hükmü yoktur.

Kadıköy Kurbağalıdere 1 inci sokak 19 numarada Hüsamettin Gerez

Zayi — Şişli laşe bürosundan aldığım bir kişilik ekmek karnemi baybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mürüvvet Baykan

Osmanlı Bankasından

Gençlik ve Spor Bayramı dolayısile Osmanlı Bankasının Galata merkezile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri 19 Mayıs 1942 salı günü kapalı bulunacaktır.

Zayi — Kasımpaşa laşe memurluğundan almış olduğum ekmek karnelerimizi kaybettik yenilerini alacağımızdan hükmü yoktur.

Sara, Simon, Perla Abeyatar

Eskişehir Valiliğinden:

1 — Eksiltmeye konan iş: Eskişehir - Afyon hududu yolunun 52 + 800 — 64 + 220 Km. leri arası toprak tesviyesi ve şosesi inşaatı olup keşfi bedeli «207,000» liradır.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

a — Eksiltme şartnamesi

b — Mukavele projesi

c — Bayındırlık İşleri Genel şartnamesi

d — Tesviyei türabiye şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname, Milli Şoseler Umumî istikşaf şartnamesi

e — Hususî şartname

f — Keşif cedveli fiat bordrosu, metraj

g — Ocak grafikleri ve yolun profili olup bu şartname ve evrak bedelsiz olarak Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

3 — Eksiltme 8/6/942 tarihinde pazartesi günü saat 15 de vilâyet makamında toplanan Daimî Encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin

a — 11600 liralık muvakkat teminat vermesi

b — En az «80» bin liralık bir inşaat işi başardığına dair bir bonservis ve bu işi idare edebilecek malî iktidarı haiz olduğunu müş'ir bir banka referansı ile eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel bir istida ile vilâyet Nafia Müdürlüğüne müracaat ederek alacağı bir eksiltmeye iştirak vesikasını ibraz etmesi şarttır.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet makamına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfların mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (5557)

Nafia Vekâletinden:

1 — Diyarbakır ile Mardin arasında yapılacak şose ve sanai imalât inşaatı 500,000 lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 1/6/942 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Nafia Vekâleti şose ve köprüler reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye müteallik evrak 25 lira mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az üç gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

5 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 4 üncü maddede yazılı vesika ile 942 yılına ait Ticaret Odası vesikası ve 23,750 liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3469-5562)

Boğaziçinin incisi olan

BEBEK

Belediye Bahçesi açılmıştır

1 Hazirandan itibaren büyük Sürprizler

Hususî bir hastane için

Daimî bir asistan aranıyor

Müracaat yeri: Emlâk caddesi, üst numara 12, iç numara 2.

Tuvalet Sabun Fabrikası için

USTA ARANIYOR

Tuvalet Sabunu imalâtında tecrübeli ustaya ihtiyaç vardır. Talip-lerin Aşır Efendi caddesi 20 No. Sami Humanizlıya müracaatları.

İnebolu Askerlik Şubesinden:

Evvelce emsalleri silâh altına alınıp da kendileri istisna edilen 330 ve 331 doğumlu deniz hava ve kimya sınıflarından ihtiyat erleri talim maksadile silâh altına alınacaklarından bu sınıflardan bulunanların bulundukları mahallin askerlik şubelerine hemen müracaatları. (5421)

Transit yolu Erzurum mıntaka müdürlüğünden

Transit yolu üzerinde Cağdarıç mevkiinde (16388,68) lira keşif bedelli ahşap köprü inşaası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

İhalesi 27/5/942 gününe müsadif çarşamba günü saat 14 de transit yolu Erzurum mıntaka müdürlüğünde teşekkül edecek komisyon tarafından yapılacaktır.

Taliplerin ihale günü ihale saatinden bir saat evvel 2490 numaralı kanun mucibince teklif mektuplarını mıntaka müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri mecburidir.

Postada vukubulacak teahhür nazarı itibare alınmıyacaktır.

Eksiltmeye girmek istiyenlerin ihale gününden 3 gün evvel müracaatla alacakları ehliyet vesikası, Ticaret Odası ile 1229,15 liralık muvakkat teminat mektuplarile komisyona müracaatları lâzımdır.

Fazla malûmat almak ve keşifleri görmek istiyenler her gün Transit yolu Mıntaka Müdürlüğüne müracaat edebilirler.

Eksiltmeye gireceklerin bir defada (15000) liralık ahşap köprü işini bitirmiş olduklarına vesika ibraz etmeleri şarttır. (5406)

Nafia Vekâletinden

1 haziran 1942 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme komisyonunda bu sene içinde ödenecek basım ücreti takribi 7000 lira bedel tahmni edilen Vekâletin neşretmekte olduğu idari ve fenni mecmuaların tertip ve tab'ının kapalı zarf usulile vahidi fiatları üzerinden eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Mecmuaların kâğıt ve kaplık kartonu Vekâlet tarafından verilecektir.

Muvakkat teminat 525 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 şe kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «3264» «5314»

ETİ BANKTAN

Yeni veya eski bir

Kum Değirmeni Satın Alınacaktır.

Tekliflerin Eti Bank - Ankara adresine bildirilmesi.

Trabzon Belediyesinden

22 nisan 942 akşamında mübayaası hitam bulan Trabzon Elektrik Türk Anonim Şirketi aksiyonlarını mübayaa müddeti içinde bankalara veremiyen vatandaşların mutazarrır olmamalarını teminen belediye meclisi kararile 11/5/942 tarihinden itibaren 11/6/942 tarihine kadar bir ay müddetle mübayaa işine âtideki şartlar dahilinde devam edilecektir:

1 — Aksiyon fiyatı 332 kuruştur.

2 — Aksiyon bedelleri yalnız Trabzon İş Bankasından alınacaktır.

3 Trabzon haricindeki hamillerin aksiyonlarını Trabzon İş Bankası namına ilân müddeti içinde yola çıkardıkları veya postaya verdikleri sabit olacakların bedelleri tediye olunacaktır.

4 — Bu temdid müddetinin hitamından sonra yapılacak müracaatların nazarı dikkate alınmıyacağı ilân olunur. «5437»

Rumelihisarında

Necip Bey Bağı açılmıştır.

Mükemmel Caz, Bahar mevsiminin güzelliğinden istifade ediniz. Bahçede Buzlu Bira, müskirat bulunur.